

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
Institut mezioborových studií Brno

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Brno 2006

Jaromír Horák

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
Institut mezioborových studií Brno

Celoživotní vzdělávání policistů

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. František Šnitr

Vypracoval:

Jaromír Horák

Brno 2006

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Celoživotní vzdělávání policistů“ zpracoval samostatně a použil jen literaturu uvedenou v seznamu literatury.

Brno 21. listopadu 2006

.....

Jaromír Horák

Poděkování

Děkuji všem svým blízkým, rodině i přátelům, kterým jsem se během zpracování bakalářské práce nemohl plně věnovat a kteří mně tak vytvořili podmínky k jejímu zdárnému dokončení.

Jaromír Horák

Obsah

Úvod	2
1. Koncepce celoživotního vzdělávání	2
1.1 Koncepce vlády ČR	4
1.1.1 Principy policejní práce	4
1.1.2 Východiska celoživotního vzdělávání policistů	5
1.1.3 Cíle koncepce celoživotního vzdělávání policistů	6
1.2 Koncepce Ministerstva vnitra a Policejního prezidia České republiky	7
1.2.1 Rámec policejního vzdělávání	7
1.2.2 Reforma českého policejního vzdělávání	8
1.2.3 Nejvýznamnější přínosy reformy	9
1.2.4 Filozofie policejního vzdělávání	11
1.2.5 Systém resortního školství a výcviku policistů v ČR	12
2. Instituce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie ČR	14
2.1 Policejní akademie ČR	14
2.1.1 Východiska dlouhodobého záměru PA ČR	14
2.1.2 Naplňování cílů z hlediska poslání vysoké školy	16
2.1.3 Studijní programy a vzdělávání	17
2.1.4 Tvorba studijních programů celoživotního vzdělávání	20
2.1.5 Kurzy dalšího odborného vzdělávání	22
2.2 Střední policejní školy	23
2.2.1 Základní úkoly	23
2.2.2 Přehled kurzů a vzdělávacích programů	25
2.3 Školní policejní střediska (ŠPS)	28
2.3.1 Úkoly školních policejních středisek	28
2.3.2 Realizace krátkodobých kurzů	30
2.3.2 Nástupní příprava nově přijatých policistů	31
2.4 Instruktoři odborných příprav a vedoucí pracovníci	32
3. Průzkum dopadu vzdělávání u Policie ČR na policisty	33
3.1 Výzkumné předpoklady	34
3.2 Charakteristika výzkumných středisek	35
3.3 Zpracování a vyhodnocení údajů zjištěných výzkumem	36
3.4 Závěr výzkumného šetření	41
4. Profil vzdělávání policisty zásahové jednotky	42
4.1 Kariéra před přijetím k zásahové jednotce	42
4.2 Vzdělávání policisty ZJ	43
4.2.1 Formy vzdělávání	49
4.2.2 Průběh výcvikového dne zásahové jednotky	51
4.2.3 Průběh vzdělanosti u ZJ Brno – Dukovany	53
Závěr	54
Resumé	56
Anotace	57
Klíčová slova	57
Annotation	57
Keywords	57
Seznam použité literatury	58
Příloha č. 1	60
Příloha č. 2	61
Příloha č. 3	63
Příloha č. 4	67
Příloha č. 5	72
Příloha č. 6	73
Příloha č. 7	74

Úvod

Poznatky z policejní praxe z posledních let naznačují, že otázka vzdělávání policistů je velmi komplikovanou a také diskutovanou otázkou. V policii samotné probíhá od roku 1989 velká strukturální a personální reorganizace, která je samozřejmým produktem doby. Od těchto změn se musí odvíjet i založení nového způsobu vzdělávání policistů a jeho další vývoj.

V současnosti sice existuje systematická a ucelená koncepce, ale ta není zcela jistě plněna, v souvislosti s tím proběhlo, probíhá a v budoucnosti zajisté ještě bude probíhat několik ověřovacích verzí vzdělávání policistů na všech úrovních vzdělání. V posledních letech se objevuje několik různých koncepcí, které záhy zanikají. Stíhají se různé druhy a typy převzaté ze zahraničí. Nikdo je bohužel, tedy prozatím, nedokáže převzít do praxe upotřebitelné v podmínkách České republiky. Většina schválených či prezentovaných koncepcí se pohybuje ve velmi teoretické rovině a chybí jim zejména další podrobnější rozpracování na nižších úrovních. Většina policejních vzdělávacích institucí se snaží vytvářet vlastní vzdělávací produkty, některé z těchto produktů pak mohou kolidovat s jinými v jiné vzdělávací instituci.

Velkou měrou se na složitosti problému rovněž podílí náhled společnosti na policii. Každá koncepce musí zapadat do současného náhledu, který dokresluje i naše politická scéna. Každá nastupující „vládnuvší“ politická strana či koalice stran se snaží proniknout i do schématu vzdělávání a přinést změnu.

Otázka policejního školství se také stává součástí tržního hospodářství. Většina policejních středních škol a zejména Policejní akademie využívá část svých aktivit ke komerčním účelům, byť v oblasti vzdělávání. Nedostává se tak v potřebné míře k vybudování dobře fungující struktury policejního školství. Zároveň nedostatečně funguje vzdělávání a příprava pedagogických pracovníků pro služby policie.

Pro svá tvrzení využívám diskusní příspěvky policejního fóra Policie ČR S JmK Brno a S JmK Ostrava na služebních stránkách intranet. Zároveň velmi úzce spolupracuji s učiteli SPŠ MV Brno a SPŠ MV Holešov a pracovníky Školního policejního střediska správy Jihomoravského kraje Policie České republiky. V neposlední řadě svá tvrzení mohu

podpořit vlastním malým průzkumem v této oblasti, jehož výsledky budu prezentovat během a v závěru bakalářské práce.

Od roku 1999 pracuji v oblasti vzdělávání a výcviku policistů zásahové jednotky a během 16-tileté praxe u Policie České republiky jsem mnohé trendy a pokusy v oblasti vzdělávání zažil na „vlastní kůži“.

Vzhledem ke všem těmto okolnostem a zejména vzhledem ke skutečnosti, že jsem jedním z článků organizování vzdělávacího procesu určité části policejní složky, jsem si vybral téma „Celoživotní vzdělávání policistů“ za téma své bakalářské práce.

Za cíl své bakalářské práce jsem si stanovil srovnat koncepce „celoživotního vzdělávání policistů“, specifikovat činnost Policejní akademie ČR, středních policejních škol a školních policejních středisek, stanovit jejich podíl na praktickém využití získaných poznatků a vystihnout profil vzdělávání běžného policisty zásahové jednotky.

1. Koncepce celoživotního vzdělávání

Celoživotní vzdělávání policistů může být posuzováno podle úrovně z které je hodnoceno.

1.1 Koncepce vlády ČR

Na základě Usnesení Vlády České republiky č. 28 ze dne 3. ledna 2001 byla navržena koncepce celoživotního povinného vzdělávání příslušníků a zaměstnanců Policie České republiky a resortu vnitra.

1.1.1 Principy policejní práce

Navrhovaný systém vzdělávání policistů je založen na novém filosofickém pojetí policejní práce, které je charakterizováno těmito hlavními principy:

1. policejní práce musí být službou občanovi (prioritou této služby tedy musí být uspokojení občanských potřeb)
2. policista musí být vysoce profesionální, kvalifikovaný, motivovaný, disponující vysokým etickým standardem, který od něj společnost očekává a právem vyžaduje ("nová image policisty")
3. vzdělávání a výcvik musí být založeno na kompetenčním přístupu (odklon od encyklopedického shromažďování informací)
4. ve vzdělávání a výcviku je, vedle odpovědností a povinností služebních funkcionářů, nutno zdůraznit i osobní odpovědnost každého jednotlivce za odbornou připravenost k výkonu služby

1.1.2 Východiska celoživotního vzdělávání policistů

Základními východisky pro tvorbu nového systému celoživotního vzdělávání jsou:

1. doporučení výboru ministrů EU týkající se "Evropského kodexu etických zásad policejní práce"
2. filozofie vzdělávání a výcviku Královské kanadské jízdní policie
3. závěry mezinárodní konference v Apeldoornu, Nizozemí
4. návrh zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů
5. "Střednědobá koncepce resortní politiky Ministerstva vnitra ČR na léta 2001 – 2004"
6. zprávy o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR a vládní usnesení přijímané v této oblasti
7. koncepční záměry o oblasti dalšího rozvoje Policie ČR (organizační změny, změny v činnosti v souvislosti s vývojem kriminality, apod.)
8. koncepční záměry na úseku středního, vyššího a vysokého školství

1.1.3 Cíle koncepce celoživotního vzdělávání policistů

Realizace cílů stanovených koncepcí je v gesci jednotlivých subjektů systému, vzdělávacích institucí, služebních funkcionářů, instruktorů a lektorů. Koordinaci a řízení celého systému vykonávají zejména pracoviště Policejního prezidia ČR a Ministerstva vnitra.

Cílem koncepce je připravit systém celoživotního vzdělávání příslušníků Policie České republiky a resortu vnitra v návaznosti na potřeby občanské společnosti, aktuální a dlouhodobá bezpečnostní rizika a na vstup a začlenění České republiky do Evropské unie.

Kvalita a výsledky práce policistů jsou přímo závislé na jejich přípravě pro výkonnou, spolehlivou, apolitickou a nestrannou profesionální veřejnou službu založenou na principech demokratického právního státu. Jedinou možností, jak tuto přípravu dostatečně kvalitně zabezpečit je realizace moderního systému celoživotního vzdělávání.

Základním východiskem návrhu nové koncepce vzdělávání policistů je úzká vazba systému vzdělávání se systémem řízení lidských zdrojů v resortu vnitra. Koncipování systému celoživotního vzdělávání proto vychází ze závěrů projektu Phare č. 9808-02/1 "Posilování institucí pro prosazování práva azylových institucí" (schváleném Delegací Evropské komise v Praze v červnu 2001), jehož součástí byl podprojekt zaměřený na vypracování komplexního systému řízení lidských zdrojů v Policii ČR včetně systému vzdělávání pro českou policii. Výsledky tohoto projektu v oblasti řízení lidských zdrojů byly zapracovány do návrhu zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

1.2 Koncepce Ministerstva vnitra a Policejního prezidia Policie České republiky

1.2.1 Rámec policejního vzdělávání

- Členství ČR v EU
- Priority CEPOL (European Police College)
- Bezpečnostní politika ČR v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti
- Lisabonská strategie, Bergen
- European Code of Police Ethics
- Akční plán haagského programu

1.2.2 Reforma českého policejního vzdělávání

- Projekt Phare – nový systém vzdělávání policistů (2000)
- Koncepce celoživotního povinného vzdělávání příslušníků a zaměstnanců Policie ČR a resortu vnitra (2001)
- Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (2003, stále bez účinnosti)
- Koncepce dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků policejních škol (2003)
- Koncepce vzdělávání policejních instruktorů (2004)
- Informační systém SAP (2004)
- Model řízení kvality EFQM (2004)

Nový systém je kompletně legislativně ošetřen. Správnost nastavení změn byla vyjádřena v příručce „Czech on its way to EU“ (Brusel 2002), rovněž tak ji potvrdily výstupy z Training and Research Committee CEPOL z 11/2004 – „Essentials for an educational policy of CEPOL“ neboť cíle, ke kterým se hlásí, začala ČR naplňovat již od zahájení reforem.

1.2.3 Nejvýznamnější přínosy reformy

Vzdělávací programy se vytváří na základě **profilu absolventa**, přesně definujícího, jakými **kompetencemi** (znalostmi, dovednostmi, postoji, návyky) má být vybaven policista (vytvářeného prvotně policií ve spolupráci s ministerstvem a školami, které doplňují profil o společenskou zakázku vyplývající z resortních, vládních, koncepčních, legislativních materiálů a mezinárodních závazků). Tím je zajištěna flexibilita a aktuálnost vzdělávacích programů, uspokojení potřeb výkonu.

Zásadní důraz je kladen na **integraci vzdělávání, blokovou výuku**, změnu pojetí **diagnostiky**. Aplikace nových vzdělávacích forem a metod, zejména praktických cvičení a modelových situací. Hodnocení vzdělávacího procesu je součástí každého vzdělávacího programu.

- Dále se pokračuje v **restrukturalizaci vzdělávacích programů** na základě kompetenčního přístupu. V roce 2005 bylo vytvořeno 35 nových vzdělávacích specializačních programů. Byl zpracován rámcový vzdělávací program pro základní odbornou přípravu (ZOP) policistů pořádkové, dopravní, železniční policie a pro ZOP policistů služby cizinecké a pohraniční policie.
- Od září 2005 je zahájeno **pilotní ověřování nové osmnáctiměsíční ZOP** nově nastupujících policistů, postavené na výše uvedených principech. Je definováno celkem **206 cílů** postihujících spektrum činností policisty v základní funkci. Byla provedena **taxonomie vzdělávacích cílů** (tzn. systém úrovní osvojení) kognitivní, afektivní, psychomotorické. Této taxonomie se využilo při tvorbě školních vzdělávacích programů. Vzdělávání je realizováno na základě kompetenčního přístupu s využitím integrace výuky jednotlivých předmětů.
- Hlavním přínosem nového pojetí ZOP je úzké **sepětí s praxí, integrace výuky, modelová výuka a kvalitní evaluace**.
- Ediční rada odboru vzdělávání a správy policejního školství MV připravila nový **system učebních textů** jimiž jsou vybavováni posluchači ZOP. Zároveň je zajištěna možnost **rychlé obměny** dle aktuální potřeby.
- Školy zpracovaly hodnotící zprávy **modelu kvality EFQM** (kritéria Evropské nadace pro management kvality). Zavádění a realizace EFQM probíhají dle harmonogramu.

- Současně probíhaly další **specializační kurzy integrovaného výcviku** pro instruktory služební přípravy (výstup z Phare, s využitím kanadské techniky, zaměřený na komunikační dovednosti, deeskalaci konfliktů, profesní psychologii, zvýšení právního vědomí, adekvátní použití zbraně).
- V rámci projektu **Transition facility ČR „Podpora posílení prevence“** a metody **„Community policing“** v práci PČR je připravován nový kompetenční profil nejvyšších policejních manažerů a vzdělávací aktivity k jejímu naplnění.

1.2.4 Filozofie policejního vzdělávání

- Policejní práce musí být službou občanovi
- Nová image policisty - policista musí být nejen vysoce profesionální, kvalifikovaný, motivovaný, ale i disponující vysokým etickým standardem
- Vzdělávání policistů musí být založeno na kompetenčním přístupu
- Osobní odpovědnost každého jednotlivce za odbornou připravenost k výkonu služby

1.2.5 Systém resortního školství a výcviku policistů v ČR

Systém vzdělávání policistů je koncipován a řízen odborným útvarem MV - **Odborem vzdělávání a správy policejního školství** (OVSPŠ) v úzké spolupráci se skupinou vzdělávání, služební přípravy a sportu Policejního prezidia ČR. (cílová skupina je cca 46 400 policistů). Systém je znázorněn v tabulce, která je součástí přílohy č. 1.

Základem resortního vzdělávacího systému je **6 středních policejních škol MV** (SPŠ MV) v Praze (2), Brně, Jihlavě, Pardubicích, Holešově, s reálnou výukovou kapacitou cca 2900 míst, celkový počet absolventů ve všech typech vzdělávacích programů škol je **cca 10 000 ročně** (482 učitelů). Školy zajišťují jak **nástupní** základní odbornou přípravu, **tak i další specializační profesní přípravu**. V omezené míře školy zajišťují rovněž přípravu zaměstnanců Policie ČR a MV. Velká pozornost je věnovaná též jazykové přípravě policistů. Od listopadu 2005 byly pro vybraná služební místa v PČR stanoveny obligatorní stupně jazykové kvalifikace. Pro naplnění této potřeby nabízí **5 policejních škol jazykové vzdělávání** dle standardu schváleného MŠMT. V současné době se připravuje tzv. „policejní jazyková zkouška“ založená na modelových situacích z běžné praxe.

Policejní akademie ČR je dle zákona o vysokých školách zřízena jako policejní vysoká škola sloužící k dosažení stupně vzdělání ve studijním programu „**Bezpečnostně právní studie**“ v bakalářském programu, dále nabízí magisterské a doktorandské studium. Počet studujících ve všech akreditovaných programech je cca 2 300 studentů, z toho 1 716 policistů (cca 100 učitelů).

Součástí institucionálního vzdělávacího systému je **8 školních policejních středisek** správ krajů a Správy hl. m. Prahy (a oddělení výkonu odborné praxe při SPŠ MV v Holešově), reálná výuková kapacita cca 800 policistů, 134 instruktorů, celkový počet absolventů cca **14 000 policistů ročně**.

Výcvik probíhá i ve **4 výcvikových střediscích** Policie ČR v oblasti služební kynologie a hipologie, dále v oddělení speciálních potápěčských činností a výcviku a vedení plavidel policie (50 instruktorů).

Celkem je v ČR **542 instruktorů** (z toho 232 instruktorů služební přípravy na správách, dále na školách, zásahových jednotkách a viz výše).

Do systému vzdělávání policistů je zahrnuta také **další profesní příprava** policistů ve výkonu služby, v místě pracovního zařazení. V této oblasti je kladen důraz na rizikové faktory v práci policistů, zejména na komunikační dovednosti, zvyšování právního vědomí, zvyšování psychické odolnosti a zkvalitňování dovedností v používání donucovacích prostředků a služební zbraně. Každý policista v přímém výkonu služby v průběhu výcvikového roku má absolvovat služební přípravu v rozsahu minimálně 120 hodin a prověrky ze střelecké přípravy, kondiční přípravy a z přípravy k používání donucovacích prostředků.

U specializovaných složek Policie ČR dále probíhala **další odborná příprava** odvislá od **specifických potřeb** těchto útvarů. PČR správy Jihomoravského kraje pilotně ověřuje nový systém služební přípravy příslušníků Policie ČR, stejně tak na školním policejním středisku v Domažlicích.

2. InSTITUTE celoŽIVOTNÍHO vzdĚLÁVÁNÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ Policie ČR

2.1. Policejní akademie ČR

2.1.1. Východiska dlouhodobého záměru PA ČR

Policejní akademie ČR je státní policejní vysokou školou podle zákona č.111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů. Je organizační složkou státu, vůči které vykonává Ministerstvo vnitra působnosti podle § 95 zákona o vysokých školách. V resortu Ministerstva vnitra je vrcholnou vzdělávací a vědeckou institucí.

Jako jediná státní policejní škola v ČR zaujímá specifické postavení – zaměřuje se zejména na přípravu odborníků, kteří budou po absolvování školy řídicími pracovníky a specialisty Policie ČR a budou působit ve velmi specifickém prostředí. Obsah studijních programů realizovaných na PA ČR je unikátní. Je koncipován na širokém odborném profilu studijního oboru, který má velmi solidní společensko-vědní základ. Pojetí výuky, směřující k naplnění profilu absolventa PA ČR, je multidisciplinární a interdisciplinární.

Dlouhodobý záměr vychází ze základní vize utváření PA ČR jako univerzitní vysoké školy. PA ČR bude usilovat o to být vysokou školou, která je kompatibilní v národním (evropském) prostředí a má diverzifikovanou nabídku kvalitních studijních programů. Je orientována na specifický segment trhu, intenzivně se zaměřuje na několik významných a nezastupitelných oborů a respektuje přitom mezinárodně stanovená pravidla (např. Boloňskou deklaraci). **V následujícím období se proto předpokládá:**

- Tvorba a akreditace nových modulárních vzdělávacích projektů bakalářských, magisterských, doktorských.
- Evaluace a inovace dosavadních studijních programů a studijních plánů s přihlédnutím ke změnám bezpečnostní situace, k výskytům nových bezpečnostních rizik, k procesům europeizace a internacionalizace.
- Akreditace habilitačního řízení.

- Modernizace a inovace forem výuky s cílem dosáhnout větší efektivity a racionality vzdělávacího procesu. Posílení četnosti využívání aktivizujících forem výuky, se záměrem docílit užšího sepětí výuky s policejní praxí. Usilovat o větší flexibilitu vzdělávacích programů, např. rozšířením nabídky vzdělávacích programů.
- Podstatně reformovat dosavadní kombinovanou formu studia, rozvinout distanční formu studia.
- Ve vědeckovýzkumné činnosti více reflektovat naléhavé potřeby policejní a bezpečnostní oblasti, preferovat řešení komplexních a interdisciplinárních problémů.
- Zapojení do rozvíjející se infrastruktury výzkumu a vývoje – vybudování oborového výzkumného centra na interdisciplinární bázi.
- Rozšíření programů celoživotního vzdělávání v návaznosti na systém celoživotního vzdělávání příslušníků a zaměstnanců Policie ČR a resortu MV.
- Zvýšení prestiže školy účastí na mezinárodních projektech a programech.
- Optimalizace systému řízení se zvláštním důrazem na řízení lidských zdrojů.

2.1.2 Naplňování cílů z hlediska poslání vysoké školy

Definičním znakem terciárního vzdělávání je vědecká, výzkumná, vývojová a další tvůrčí činnost. Obecně se studijní a vzdělávací programy v terciárním vzdělávání budou zaměřovat na budoucí společenské uplatnění absolventů a rychle se měnící skladbu trhu práce. V podmínkách PA ČR zvláště jde o přípravu absolventů, kteří jsou připraveni **zvládnout náročnou policejní práci**, která předpokládá nadprůměrnou vzdělanostní úroveň policistů a pracovníků dalších bezpečnostních služeb v rámci dané populace. Profesiografické výzkumy ukazují na značnou variabilitu policejních pracovních operací, různorodost a obtížnost činností. Zpravidla se jedná o složité rozhodovací procesy, které nemají stanoveny pevné algoritmy řešení. Policejní práce má výrazný právní a etický podtext, policisté vystupují jako garanti ochrany občanských práv a svobod a právního postavení občanů.

Pozitivním jevem je stálý **vysoký zájem o studium na PA ČR**. Skutečností bylo, že k 1. 3. 2003 nesplňovalo požadavek vysokoškolského vzdělání přibližně 2 000 policistů a zaměstnanců MV mladších 45 let. Přestože zájem o studium je často motivován formální nutností získat předepsané vzdělání, neabsentuje v motivech dalšího vzdělávání etický kontext služby veřejnosti a zvláště u studentů civilistů v prezenční formě studia – badatelský přístup ke studiu. O tom svědčí např. výsledky studentské vědecké odborné činnosti.

PA ČR se, kromě již uvedených priorit, které se týkají tvorby, rozvíjení a evaluace vzdělávacích programů i aktivit v oblasti celoživotního vzdělávání, bude intenzivně věnovat naplnění svého poslání jako vrcholného resortního teoretického a vzdělávacího centra, které reflektuje a predikuje společenské potřeby a plní úkoly vyplývající z bezpečnostní praxe. Z dalších úkolů lze uvést:

- Rozvíjení a prohlubování mezinárodních kontaktů ve vysokém policejním školství v rovině vzdělávací a výzkumné.
- Uplatňovat principy managementu kvality v rámci vnější i vnitřní evaluace výuky a dalších služeb, poskytovaných na PA ČR.
- Otevírání studia pro širší okruh zájemců, např. realizací distančního vzdělávání a zvýšenou individuální péčí o studenty.
- Zavádění nových výukových technologií.

2.1.3 Studijní programy a vzdělávání

Restrukturalizace a vývoj studijních programů (modulární stavba)

Na PA ČR je akreditován **bakalářský a magisterský studijní program „Bezpečnostně právní studia“ studijní obor „Policejní management a kriminalistika“**. Tento studijní program je určen jednak pro přípravu specialistů a řídicích pracovníků Policie ČR, specialistů v bezpečnostní problematice jiných státních orgánů (zpravodajských služeb, celní správy, Vojenské policie, Vězeňské služby) a pro přípravu specialistů a řídicích pracovníků správní služby v resortu MV, jednak pro přípravu řídicích pracovníků obecní a městské policie a pro přípravu provozovatelů a manažerů nestátních bezpečnostních služeb.

V akademickém roce 2003/2004 Byla zahájena výuka **doktorského studijního oboru „Policejní management a kriminalistika“**.

Tvorba nových studijních programů

Bezpečnostní rada státu (zvl. v souvislosti se zákonem č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a usnesením Bezpečnostní rady státu č. 211/2001 o vzdělávání v oblasti krizového řízení) uložila MV ČR zabezpečit odbornost profesionálů formou dlouhodobých i krátkodobých kurzů a vzdělávacích programů v oblasti krizového řízení.

PA ČR reagovala na tuto novou společenskou objednávku zpracováním **bakalářského studijního programu Veřejná správa, studijní obor „Krizový management ve státní správě a územní samosprávě“**, jehož výuka byla zahájena v akademickém roce 2003/2004.

Studijní obor je koncipován tak, aby zajistil připravenost odborníků při zabraňování vzniku mimořádných událostí, dále připravenost řídit zvládnutí a likvidaci následků a destruktivních účinků mimořádných událostí a dovednost optimálně řídit obnovu územně správního celku z hlediska společenských priorit. Nedělitelnou součástí profesní připravenosti v oblasti krizového řízení je sociální kompetentnost, tj. osvojení si adekvátních stylů jednání s lidmi a odpovídajících komunikativních dovedností.

Pro rozvoj PA ČR je významné zejména to, že část absolventů doktorského studijního programu by mohla tvořit rezervoár budoucích pedagogických a vědeckých pracovníků školy. Po získání potřebných zkušeností s realizací doktorského studijního programu a po zvýšení počtu vysoce kvalifikovaných školitelů lze zvažovat rozšíření počtu doktorských studijních oborů, např. o obory „Kriminologie“, „Policejní nauky“ apod.

Nabídka studijních oborů v souladu se společenskou potřebou

PA ČR soustavně sleduje **situaci na trhu práce**, konkrétně uplatňování svých absolventů v policejní a bezpečnostní praxi.

Vysokoškolská příprava na PA ČR je pokládána za určující při profilaci policejních odborníků a manažerů. Kromě přednostního saturování potřeb Policie ČR a resortu MV realizací studijního programu „Bezpečnostně právní studia“ bude zvažována možnost pokrytí širšího spektra oborů určených pro veřejnou správu.

Také přijetí navrhované **Koncepce celoživotního povinného vzdělávání příslušníků a zaměstnanců Policie ČR a resortu MV** bude znamenat významný podnět k rozšíření nabídky i forem vzdělávacích aktivit, realizovaných PA ČR. Uvedená Koncepce celoživotního vzdělávání reflektuje potřeby občanské společnosti, aktuální a dlouhodobá bezpečnostní rizika a vstup ČR do Evropské unie.

PA ČR bude reagovat na měnící se požadavky policejní praxe. V současné době je to požadavek užšího propojení teoretické přípravy s policejní praxí a zvýšení úrovně jazykové vybavenosti policistu a zaměstnanců MV.

Inovace již uskutečňovaných studijních programů

Stávající plány bakalářského i magisterského studia byly nově koncipovány v duchu Boloňské deklarace o pregraduálním a graduálním cyklu vzdělávání a s ohledem na změny a potřeby policejní a bezpečnostní praxe. Jejich dílčí inovací se zabývala Akademická rada v polovině roku 2001 a následně ji schválil Akademický senát. Při úpravách studijních plánů byly sledovány požadavky, vyplývající ze zákona o vysokých školách a momenty, které se vázaly na změny systemizace pracovních míst u Policie ČR a ozbrojených sborů. Ve studijních plánech bylo třeba tyto změny zohlednit tak, aby v bakalářském studijním

plánu byly zachovány předměty a zkoušky nezbytné pro výkon většiny předpokládaných vysokoškolských funkcí a do magisterského studijního programu jsou zařazeny předměty rozvíjející teoretické znalosti nezbytné pro vrcholový management bezpečnostních služeb.

Úprava studijních plánů se promítá také do skladby **státních závěrečných zkoušek**.

V bakalářském studijním plánu se povinně skládají státní zkoušky z trestního práva a kriminalistiky, jako třetí povinný předmět je možnost volby mezi kriminologií a policejní psychologií. Nově byla zařazena jedna postupová státní zkouška (možnost volby z pěti odborně bezpečnostních předmětů):

Pořádková činnost policie

Dopravně bezpečnostní činnost policie

Operativně pátrací činnost policie

Činnost cizinecké a pohraniční policie

Nestátní bezpečnostní služby.

V magisterském studijním programu se státní závěrečná zkouška skládá ze tří předmětů:

Správní a policejní právo

Ústavní právo a státověda

Manažerská informatika a management lidských zdrojů.

Kromě toho byly **sjednoceny studijní plány** prezenčního a kombinovaného studia a zkrácena doba bakalářského kombinovaného studia ze čtyř let na tři. V bakalářském studijním programu byla zrušena dosavadní studijní zaměření a nezbytnou profilaci studentů pro budoucí profese zajistí skladba povinně volitelných předmětů. Nový studijní plán reagoval na zvyšující se závažnost hospodářské kriminality **zařazením dalších předmětů do bakalářského i magisterského studia** a reflektoval také trendy evropské a mezinárodní integrace (předměty Evropské právo se zaměřením na vnitro a justici a Mezinárodní právo se zaměřením na vnitro a justici).

Rozšířila se i možnost **individuální profilace studia** podle zájmů a profesního směřování studenta a zvýšila se nabídka povinně volitelných předmětů o další tři.

V trendu zvyšování počtu povinně volitelných a volitelných předmětů je žádoucí pokračovat i v následujících letech.

2.1.4 Tvorba studijních programů celoživotního vzdělávání

System řízení lidských zdrojů v Policii ČR je připravován v souladu s obecnými vývojovými tendencemi policejních profesí v národním i mezinárodním kontextu. Konceptní záměr počítá s propojením systému vzdělávání se systémem kariérního postupu, hodnocení a odměňování. V nově koncipovaném systému celoživotního vzdělávání je propojena vzdělávací rovina s navrhovaným kariérním řádem, který předpokládá rigorózní stanovení celého souboru kvalifikačních předpokladů pro výkon jednotlivých funkcí v Policii ČR. Předpokladem pro dosažení tohoto cíle je především vytvoření dostatečného počtu vzdělávacích příležitostí a to i prostřednictvím diverzifikace celoživotního vzdělávání.

Studijní programy jsou koncipovány a budou permanentně inovovány v návaznosti na měnící se potřeby občanské společnosti, na aktuální a dlouhodobá bezpečnostní rizika a na vstup ČR do Evropské unie i na vlastní kvalifikační potřeby policistů a zaměstnanců MV.

System vzdělávání policistů je založen na nové vizi policejní práce:

- Priority policejní činnosti jsou orientovány na službu občanské veřejnosti.
- Společnost očekává u policistů vysoký etický standard, profesní připravenost a motivovanost.
- Proces vzdělávání a profesního výcviku cíleně směřuje především k vytváření profesních dovedností a kompetencí, samotné vědomosti nejsou prioritní.
- Akcentuje se vzdělávání o lidských právech a výchova k nim.
- Podmínkou je aktivní přístup každého policisty k vlastnímu profesnímu sebeutváření a odpovědnost všech subjektů (i služebních funkcionářů) za odbornou připravenost a výkon služby.

PA ČR tvoří vrchol vzdělávacího systému v oboru vnitřní bezpečnosti a s jednotlivými středními školami MV se podílí na plnění vzdělávacích cílů resortu MV, jejímu školství poskytuje metodickou pomoc, sleduje mezipředmětové vazby, podílí se na přípravě učitelů Středních policejních škol.

PA ČR svými vzdělávacími aktivitami a další činností (např. vědeckovýzkumnou) vstupuje do celospolečenských struktur a podílí se tak na vytváření „společnosti založené na znalostech“ („společnosti informační“), která profiluje vzdělávací politiku zemí Evropské unie.

Formulace programů celoživotního vzdělávání respektuje potřebu nové dimenze profesní mobility, a proto mají klíčové vzdělávací programy univerzálnější pojetí. Tematicky vycházejí jak z předpokládaného, tak i z průběžně zjišťovaného zájmu účastníků (viz realizované výzkumy v oblasti dalšího odborného vzdělávání), dále z poptávky a požadavků participujících a nadřazených subjektů (Ministerstva vnitra, státních orgánů). Vzdělávací aktivity budou reagovat na významné obecné problémy komplexnějšího rozsahu:

- Nová společenská rizika celospolečenského charakteru, jako je např. organizovaný zločin, terorismus, drogová trestná činnost.
- Lidská práva, jejich naplňování a ochrana.
- Reforma velkých právních systémů (např. trestní právo hmotné a trestní právo procesní).

2.1.5 Kurzy dalšího odborného vzdělávání

PA ČR realizuje celoživotní vzdělávání, vycházející z Koncepce celoživotního povinného vzdělávání příslušníků a zaměstnanců Policie ČR a resortu vnitra, jejíž součástí je vzdělávání o lidských právech a výchově k nim v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 3.1.2001 č. 28, ke zprávě o výchově k lidským právům v ČR.

Obsahově celoživotní vzdělávání uskutečňované PA ČR zahrnuje standardní a aktualizovanou nabídku vzdělávacích příležitostí, orientovanou na kurzy k problematice právní, odborně bezpečnostní, řídicí, pedagogické, společenskovední apod. Konkrétně je a bude věnována pozornost takovým nosným tématům, jako je harmonizace a kompatibilita českých právních a správních systémů s normami Evropské unie, odborně bezpečnostní témata, přispívající k řešení a eliminaci nově vznikajících bezpečnostních rizik, a obdobně ve společenskovední oblasti půjde např. o příspěvek k řešení otázek přistěhovalectví a multikulturní výchovy a řešení sociálně negativních jevů, jako je drogová závislost apod.

Tvorba a zařazování jednotlivých kurzů do Katalogu jsou determinovány obecně inovačními vzdělávacími trendy, podněty a požadavky bezpečnostní praxe. Předností je tvorba kurzů „na míru“ pro jednotlivá policejní pracoviště a útvary.

Celoživotní vzdělávání na PA ČR je orientováno na problémy, k jejichž řešení je PA ČR kompetentní, jako je např. teoretická reflexe dynamiky změn v trestné činnosti, novelizace právního (zvláště trestně právního) systému apod. Celoživotní vzdělávání bude také reagovat na naplňování stanovených kvalifikačních požadavků policistů a pracovníků MV nabídkou takových vzdělávacích příležitostí, které budou schopny poskytnout adekvátními formami předepsané vzdělání.

2.2 Střední policejní školy

V České republice působí tyto Střední policejní školy (SPŠ):

- SPŠ Praha
- SPŠ Praha – Ruzyně
- SPŠ Brno
- SPŠ Jihlava
- SPŠ Pardubice
- SPŠ Holešov

2.2.1 Základní úkoly

Střední policejní jsou nedílnou součástí systému policejního školství. Výchovné působení ve Středních policejních školách MV je realizováno většinou ve třech hlavních proudech:

- a) základní odborná příprava policistů
- b) maturitní vzdělávání
- c) další odborná příprava policistů

Základní odborná příprava je hlavním vzdělávacím programem středních policejních škol. Tento druh studia absolvují všichni nově přijatí policisté v různých specializacích. **SPŠ v Jihlavě** je zaměřena především na ZOP pro výkon služby u dopravní policie a na dálničních odděleních policie. **SPŠ v Holešově** je zaměřena na ZOP policistů cizinecké a pohraniční policie a policistů ochranné služby. **SPŠ v Pardubicích** je zaměřena především na ZOP policistů SKPV, **SPŠ v Ruzyni** především na ZOP policistů Útvaru specializovaných činností SKPV a **ŠPS v Brně a Praze** především na ZOP policistů pořádkové policie.

Čtyřleté maturitní vzdělávání je realizováno především v oborech bezpečnostně právní činnost. Studium je určeno absolventům ZŠ a je ukončeno maturitní zkouškou. Velkou prestiž má především studium tohoto oboru u SPŠ v Holešově a Praze.

Další odborná příprava policistů je zaměřena na posílení efektivního rozvoje profesionality policistů, na aplikaci nových progresivních metod práce policie ověřených našimi i zahraničními zkušenostmi a na zavádění nových informačních technologií do práce policie. Nejedná se jenom o realizaci kurzů, ale i o pořádání odborných seminářů a přednášek různých tematicky zaměřených oblastí. **SPŠ MV v Praze** se zejména zaměřuje na činnosti související s „domácím násilím“, korupcí, „práním špinavých peněz“, únosy, kurzy romských asistentů, výcvikem v oblasti nových zbraní u Policie ČR, s lidskými právy a postojem policie k nim. **SPŠ v Ruzyni** se specializuje na činnosti související s prací SKPV a NPC (národní protidrogová centrála) v oblastech TOXI, přeshraniční sledování, sledování osob a věcí pro účely trestního řízení, speciálními kurzy pro FIPO (finanční policie), Útvar ochrany ústavních činitelů a Útvar pro odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality a speciálními kurzy pro zabezpečovací a zvláštní techniku. **SPŠ v Jihlavě** se specializuje na všechny činnosti související s dopravní a dálniční policií, rozšiřováním řidičských oprávnění policistů pro skupiny C a D, modulárními kurzy techniky jízdy apod. **SPŠ v Holešově** se zaměřuje především na činnosti související s prací vedoucích pracovníků policie – manažerské kurzy, kurzy pracovníků operačních středisek, kurzy souvisejícími s činností zásahových jednotek v oblastech práce ve výškách a výcvik odstřelovačů – pozorovatelů. **SPŠ v Pardubicích** svoji činnost zaměřuje především na techniky SKPV, **SPŠ v Brně** pak na výcvik instruktorů odborných příprav v oblastech střelecká, taktická a fyzická příprava.

2.2.2 Přehled kurzů a vzdělávacích programů

organizovaných středními policejními školami aktualizovaný k 30. 4. 2006

Kurzy základní odborné přípravy (ZOP)

Aktuální kurzy ZOP:

Základní odborná příprava - zaměření služba pořádkové policie

Základní odborná příprava - zaměření služba dopravní policie

Základní odborná příprava - zaměření služba cizinecké a dopravní policie

Základní odborná příprava - zaměření operativní dokumentace

Základní odborná příprava - zaměření ochranná služba

Základní odborná příprava pro útvar zvláštních činností (zvláštní technika)

Základní odborná příprava pro SKPV - vysokoškoláky

Základní odborná příprava pro vysokoškoláky - služba pořádkové a dopravní policie

Základní odborná příprava pro vysokoškoláky - služba cizinecké a pohraniční policie

Základní odborná příprava pro nevýkon

Základní odborná příprava pro nevýkon - směr SKPV - speciální

Základní odborná příprava pro absolventy 4 letého studijního oboru 68-42-M/003
(68-52-6) Bezpečnostně právní činnost

Základní odborná příprava pro absolventy PA ČR- civilní směr

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako aktuální kurzy ZOP jsou uvedeny v příloze č. 2.

Specializační kurzy

Aktuální kurzy pořádané Policií ČR:

Specializační kurz pro příslušníky SKPV

Specializační kurz - zaměření kriminalistický technik

Specializační kurz - operativní dokumentace

Specializační kurz - operativně pátrací činnost pro ÚPOK (dnes ÚOKFK)

Specializační kurz - operativně pátrací činnost pro ÚOOZ

Specializační kurz - zvláštní technika pro útvar zvláštních činností

Specializační kurz pro absolventy ZOP pro nepřímý výkon

Policejní inspektor 2. skupiny DI

Specializační kurz pro instruktory služební přípravy

Policejní inspektor, policejní rada operačního střediska PČR

Kurz pro policisty správních agend v oboru zbraní a střeliva, výbušnin a drog

Specializační kurz pro policisty oddělení cizinecké policie

Specializační kurz pro policejní inspektory – výkon služby dopravní policie

Specializační kurz pro policejní inspektory skupin DN

Základní kurz pro psovody

Kontrolní pracovníci PČR

Specializační kurz pro příslušníky Útvaru pro odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality

Krizové řízení P ČR – I pro policisty a zaměstnance policie na pracovištích KŘ

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako aktuální specializační kurzy jsou uvedeny v příloze č.3.

Jazykové kurzy

Jazykové kurzy pořádané Policií ČR

Anglický jazyk	1. – 3. stupeň
Německý jazyk	1. – 3. stupeň
Ruský jazyk	1. – 3. stupeň
Francouzský jazyk	1. – 3. stupeň
Španělský jazyk	1. – 3. stupeň
Italský jazyk	1. – 3. stupeň
Polský jazyk	1. – 3. stupeň

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako jazykové kurzy Policie ČR jsou uvedeny v příloze č. 4.

Inovační kurzy

realizované pouze ve středních policejních školách MV

Aktuální kurzy

Kriminalistický technik

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako inovační kurzy jsou uvedeny v příloze č. 5.

2.3 Školní policejní střediska (ŠPS)

Školní policejní střediska jsou zřízena u všech správ krajů a u správy hlavního města Prahy.

2.3.1 Úkoly školních policejních středisek

ŠPS v rámci své působnosti plní zejména tyto úkoly:

- provádí v rámci praktického modulu základní odborné přípravy policistů přímý výkon služby na úseku pořádkové, dopravní, pohraniční a železniční policie v souladu s tematickým plánem řízené praxe,
- pokračuje ve vymezeném rozsahu v prohlubování znalostí ústavních zákonů, zákonů a obecně závazných právních předpisů a resortních nařízení a pokynů v návaznosti na aplikaci v policejní praxi,
- zabezpečuje prohlubování fyzické zdatnosti, praktické osvojování prvků racionální obrany potřebných k provádění služebních zákroků, zdokonalování ve střelbě ze služebních zbraní, taktiky zákroků a etiku policejní práce,
- poskytuje výcvik policistů formou aktivního působení na úroveň výkonnosti potřebné pro výkon konkrétních činností vyplývajících z úkolů Policie ČR,
- slouží jako akceschopný mobilní útvar k rychlému, důraznému a efektivnímu zásahu podle potřeb bezpečnostní situace,
- podílí se na zabezpečení úkolů vyšší odborné přípravy formou zdokonalovacích školení a kurzů,
- zabezpečuje výcvik a prověrky služební přípravy policistů správ příslušných krajů a provádí metodickou pomoc a kontrolu pracovníků služební přípravy na okresních a městských ředitelstvích Policie ČR,
- v rámci své nadstavbové činnosti organizuje a zabezpečuje policejní přebory.

ŠPS při realizaci svých úkolů spolupracují zejména s Odborem vzdělávání a správy policejního školství MV ČR, Skupinou vzdělávání, služební přípravy a sportu Policejního prezidia, středními policejními školami MV ČR, školními policejními středisky ostatních krajů, útvary správ krajů a jednotlivými základními útvary a zařízeními Policie ČR. Pro potřebu plnění úkolů souvisejících s přímým výkonem služby je ŠPS zálohou ředitele PČR správy kraje v jehož je působnosti.

2.3.2 Realizace krátkodobých kurzů

V rámci celospolečenské potřeby nového pojetí policejní práce vyvstává potřeba zdokonalovat policisty a zaměstnance PČR v oblasti zpracování trestně právních věcí, ohledání místa trestného činu, vyhledávání a zajišťování stop z místa trestného činu, taktiky zákroku proti pachateli. Dalším zaměřením výuky je seznámení s romskou problematikou, vzhledem k aktuálnosti a naléhavosti, dále komunikací v náročných a zátěžových situacích, mezilidskými vztahy za pomoci metody řešení konfliktů analýzou transakcí a základní ekonomickou činností u PČR.

Cílem zadaných kurzů je zkvalitnění práce v širokém spektru pracovních činností policistů a zaměstnanců v rámci správy kraje.

Jednotlivá školní policejní střediska připravují speciální kurzy, jejichž opodstatnění vyplývá zejména z aktuální bezpečnostně právní situace a z výstupů kontroly policejní činnosti. Ze všech těchto důvodů **připravují ŠPS např. kurzy** taktiky zákroků, prvotních úkonů na místě trestného činu, kurz multikulturní společnosti a obchodu s lidmi, kurz komunikačních dovedností, kurz komunikace v náročných a zátěžových situacích, kurz řešení konfliktů pomocí analýzy transakcí, kurz základních ekonomických činností.

2.3.2 Nástupní příprava nově přijatých policistů

Školní policejní střediska PČR správ krajů v roce 2006 zajišťují a organizují nástupní přípravu nově přijatých policistů z PČR správ krajů a okresních a městských ředitelství.

Důraz nástupní přípravy je kladen na základy chování a vystupování, komunikaci, osvojení služební přísahy, etický kodex policisty, služební kázeň, ústrojovou kázeň, antistresovou odolnost, pořadovou přípravu, kondiční přípravu, střelecký trénink a ostré střelby.

Na **závěr kurzu** je prováděno přezkoušení ze zásad bezpečné manipulace, nošení, ukládání a používání služební zbraně.

2.4 Instruktoři odborných příprav a vedoucí pracovníci

Rozložení 542 instruktorů odborných příprav na jednotlivých pracovištích Policie ČR je podrobně specifikováno v kapitole 1.2.5.

Instruktor odborné přípravy by měl, kromě svých základních povinností, do oblasti vedení výcviku přinést své vlastní zkušenosti získané v praktických podmínkách. Proto je důležité, aby instruktor odborné přípravy vyšel z policejní složky, pro kterou bude nadále vyvíjet instruktorskou činnost. Zároveň je nutné, aby ani v letech vykonávání této činnosti nebyl odtržen od reality policejní praxe. Měl by se nadále sebevzdělávat v oblastech blízkých jeho činnosti a poznatky získané sebevzděláním přenášet do instruktorských aktivit.

Vedoucí pracovník policie by měl na své podřízené působit zejména v oblastech etického a právního myšlení policistů. Zároveň by měl mít zkušenostní profesní potenciál a schopnost řídit své podřízené, což vede k vytvoření přirozené autority.

Mnohé problémy vzniklé nedostatečnou připraveností některých instruktorů a vedoucích pracovníků by měl vyřešit připravovaný kariérní řád Policie ČR.

3. Průzkum dopadu vzdělávání u Policie ČR na policisty

V aplikační části této bakalářské práce jsem provedl výzkum. Jako výzkumná střediska jsem si zvolil různorodá policejní pracoviště, a to zásahovou jednotku, školní policejní středisko a okresního ředitelství.

Důvodem, proč jsem si vybral výzkum je ten, že chci zjistit stav působení vzdělávacích institucí Policie ČR na policisty, a tím tak potvrdit či vyvrátit svou domněnku o špatném stavu policejního školství v minulosti.

Pro účely výzkumu jsem si vybral dotazníkovou metodu. K průzkumu dopadu vzdělávání jsem si vytvořil dotazník viz. příloha č.1, který jsem v počtu 100 kusů předložil anonymně ke zpracování. Dotazník použitý k realizaci byl vlastní konstrukce, obsahuje 4 otázky, přičemž jedna otázka je otevřená a tři jsou s možností volby z výběru. Dotazník je určen k jednorázovému použití a výsledky hodnocení jsou vyjádřeny v procentech.

Velkou výhodou tohoto dotazníku byla jeho anonymita, přehlednost a jednoduchost kladených otázek, což se projevilo zejména v rychlém vyplnění otázek, vyplnění dotazníku trvalo v rozmezí 2-5 minut.

Nevýhodou dotazníku je, že i přes jeho anonymitu se sešlo nazpět pouze 72 vyplněných dotazníků. Proto se domnívám, že závěry průzkumu mohou být zkreslené, nikoliv však matoucí. Tvrzení vycházející se závěru hodnocení dotazníku jsou totiž potvrzena i otevřeným diskusním fórem na policejním intranetu.

Vlastní práce s dotazníky byla zahájena v průběhu měsíce října a listopadu, během mé praxe na Školním policejním středisku v Brně, během výcviku na Zásahové jednotce v Brně a za pomoci kolegů, během plnění služebních povinností na okresním ředitelství Jeseník.

3.1 Výzkumné předpoklady

Výzkumnými předpoklady, které jsem uplatnil v této bakalářské práci chci především:

1. Zjistit jak ovlivnila základní odborná příprava policistů jejich připravenost na vykonávání služebních povinností v praxi s ohledem na délku služby dotazovaných policistů. Domnívám se, že déle sloužící policisté budou uvádět informace s menším ovlivněním než policisté sloužící kratší dobu.
2. Zjistit jak ovlivnila základní odborná příprava policistů jejich připravenost na vykonávání služebních povinností v praxi s ohledem na služební zařazení. Domnívám se, že policisté základních útvarů budou uvádět menší ovlivnění než policisté jiných služeb a činností.
3. Zjistit jaké kurzy nebo formy vzdělávání mají největší oblibu u dotazovaného vzorku policistů. Domnívám se, že velká část policistů nebude moci určit žádný kurz ani vzdělávání a velká část policistů bude uvádět běžný výcvik při služební přípravě.

3.2 Charakteristika výzkumných středisek

Pro zkoumání jsem si tři různá policejní pracoviště, dvě z nich jsou dislokována ve městě Brně a jedno na malém okrese Jeseník.

Školní policejní středisko Policie ČR v Brně jsem si vybral proto, že jsem v něm vykonával odbornou praxi a měl jsem tudíž možnost s jeho pracovníky blíže komunikovat. Pracovníci školního policejního střediska se svojí činností podílejí na vzdělávání a zdokonalování policistů v kraji v němž mají působnost.

Zásahová jednotka Brno – Dukovany je mým domovským útvarem, kde působím jako instruktor odborných příprav a s policisty tohoto útvaru jsem v každodenním kontaktu. Policisté tohoto útvaru pracují běžně na území celého Jihomoravského kraje a v mnoha případech i po celé České republice.

Posledním výzkumným střediskem je **Okresní ředitelství Policie ČR Jeseník**. Toto ředitelství působí v nejmenším okrese v České republice (co do počtu obyvatel). Také ale ve velmi celoročně obtížných klimatických podmínkách, které kladou na jeho policisty zvýšené nároky nejen na plnění služebních povinností, ale i na zvládnání každodenních lidských činností.

3.3 Zpracování a vyhodnocení údajů zjištěných výzkumem

Vypracování otázek uvedených v dotazníku se zúčastnilo 72 policistů, přičemž bylo 28 policistů ze zásahové jednotky, 19 policistů ze školního policejního střediska a 25 policistů z okresního ředitelství malého okresu.

Na otázku: „**Jak přispěla ZOP k zařazení do policejní praxe?**“, odpovědělo z celého vzorku dotazovaných **13% „vůbec nijak“**, **24% dotazovaných „téměř nijak“**, **54% dotazovaných odpovědělo „dostatečně na orientaci v základních požadavcích důležitých pro praxi“**, **9% dotazovaných „dostatečně na orientaci i samostatné plnění základních požadavků důležitých pro praxi“**.

Na možnost „**úplně k samostatnému plnění úkolů policejní praxe**“ neodpověděl **nikdo**.

Srovnání podle délky služby dotazovaných

Vzorek policistů sloužících **2 – 5 let činil 14%** všech dotazovaných a na stejnou otázku odpověděli takto: „**Vůbec nijak**“ neodpověděl **nikdo**, „**téměř nijak**“ odpovědělo **25% dotázaných**, „**dostatečně na orientaci v základních požadavcích důležitých pro praxi**“ odpovědělo **75% dotázaných**, „**dostatečně na orientaci i samostatné plnění základních požadavků důležitých pro praxi**“ a „**úplně k samostatnému plnění úkolů policejní praxe**“ neodpověděl **nikdo**.

Vzorek policistů sloužících **5 – 10 let činil 24%** všech dotazovaných a na stejnou otázku odpověděli takto: „**Vůbec nijak**“ odpovědělo **12% dotázaných**, „**téměř nijak**“ odpovědělo **38% dotázaných**, „**dostatečně na orientaci v základních požadavcích důležitých pro praxi**“ odpovědělo **50 % dotázaných**, „**dostatečně na orientaci i samostatné plnění základních požadavků důležitých pro praxi**“ a „**úplně k samostatnému plnění úkolů policejní praxe**“ neodpověděl **nikdo**.

Vzorek policistů sloužících **10 – 15 let činil 22%** všech dotazovaných a na stejnou otázku odpověděli takto: **„Vůbec nijak“** neodpověděl **nikdo**, **„téměř nijak“** odpovědělo **43% dotázaných**, **„dostatečně na orientaci v základních požadavcích důležitých pro praxi“** odpovědělo **57% dotázaných**, **„dostatečně na orientaci i samostatné plnění základních požadavků důležitých pro praxi“** a **„úplně k samostatnému plnění úkolů policejní praxe“** neodpověděl **nikdo**.

Vzorek policistů sloužících **15 – 20 let činil 18%** všech dotazovaných a na stejnou otázku odpověděli takto: **„Vůbec nijak“** odpovědělo **34% dotazovaných**, **„téměř nijak“** odpovědělo **17% dotazovaných**, **„dostatečně na orientaci v základních požadavcích důležitých pro praxi“** odpovědělo **49% dotázaných**, **„dostatečně na orientaci i samostatné plnění základních požadavků důležitých pro praxi“** a **„úplně k samostatnému plnění úkolů policejní praxe“** neodpověděl **nikdo**.

Vzorek policistů sloužících **20 a více let činil 22%** všech dotazovaných a na stejnou otázku odpověděli takto: **„Vůbec nijak“** odpovědělo **16% dotazovaných**, **„téměř nijak“** neodpověděl **nikdo**, **„dostatečně na orientaci v základních požadavcích důležitých pro praxi“** odpovědělo **43% dotázaných**, **„dostatečně na orientaci i samostatné plnění základních požadavků důležitých pro praxi“** odpovědělo **41% dotázaných** a **„úplně k samostatnému plnění úkolů policejní praxe“** neodpověděl **nikdo**.

Srovnání podle typu vykonávané práce

Z dotazníku vyšlo najevo, že 39% policistů bylo z běžného výkonu na základním útvaru, 7% policistů bylo ze služby kriminální policie a vyšetřování, 24% policistů bylo policistů na místě nižšího managementu, 8% policistů bylo policistů na místě středního managementu, 22% policistů bylo policistů působících v jiných činnostech.

Vzorek policistů sloužících v **běžném výkonu na základním útvaru** na stejnou otázku odpověděl takto: „**Vůbec nijak**“ odpovědělo **15% dotazovaných**, „**téměř nijak**“ odpovědělo **38% dotazovaných**, „**dostatečně na orientaci v základních požadavcích důležitých pro praxi**“ odpovědělo **47% dotázaných**, „**dostatečně na orientaci i samostatné plnění základních požadavků důležitých pro praxi**“ odpovědělo a „**úplně k samostatnému plnění úkolů policejní praxe**“ neodpověděl **nikdo**.

Vzorek policistů sloužících **na službě kriminální policie a vyšetřování** na stejnou otázku odpověděl takto: „**Vůbec nijak**“ neodpověděl **nikdo**, „**téměř nijak**“ odpovědělo **40% dotazovaných**, „**dostatečně na orientaci v základních požadavcích důležitých pro praxi**“ odpovědělo **60% dotazovaných**, „**dostatečně na orientaci i samostatné plnění základních požadavků důležitých pro praxi**“ a „**úplně k samostatnému plnění úkolů policejní praxe**“ neodpověděl **nikdo**.

Vzorek policistů sloužících **na místě nižšího managementu** na stejnou otázku odpověděl takto: „**Vůbec nijak**“ odpovědělo **14% dotazovaných**, „**téměř nijak**“ odpovědělo **14% dotazovaných**, „**dostatečně na orientaci v základních požadavcích důležitých pro praxi**“ odpovědělo **58% dotázaných**, „**dostatečně na orientaci i samostatné plnění základních požadavků důležitých pro praxi**“ odpovědělo **14% dotázaných** a „**úplně k samostatnému plnění úkolů policejní praxe**“ neodpověděl **nikdo**.

Vzorek policistů sloužících **na místě středního managementu** na stejnou otázku odpověděl takto: „**Vůbec nijak**“ neodpověděl **nikdo**, „**téměř nijak**“ neodpověděl **nikdo**, „**dostatečně na orientaci v základních požadavcích důležitých pro praxi**“ neodpověděl **nikdo**, „**dostatečně na orientaci i samostatné plnění základních požadavků důležitých pro praxi**“ odpovědělo **100% dotázaných** a „**úplně k samostatnému plnění úkolů policejní praxe**“ neodpověděl **nikdo**.

Vzorek policistů sloužících v **jiných činnostech** na stejnou otázku odpověděl takto: „**Vůbec nijak**“ odpovědělo **12% dotazovaných**, „**téměř nijak**“ odpovědělo **12% dotazovaných**, „**dostatečně na orientaci v základních požadavcích důležitých pro praxi**“ odpovědělo **76% dotázaných**, „**dostatečně na orientaci i samostatné plnění základních požadavků důležitých pro praxi**“ a „**úplně k samostatnému plnění úkolů policejní praxe**“ neodpověděl **nikdo**.

V otázce, jaký kurz či způsob výcviku nejvíce přispěl ke zvýšení vaší úrovně znalostí a dovedností důležitých pro policejní praxi byly následující odpovědi:

26% policistů uvedlo, že se nezúčastnilo žádného kurzu ani výcviku, který by pro ně **měl zásadní přínos** pro další policejní práci.

16% policistů uvedlo, že pro ně byl **přínosem praktický výcvik** na specializovaném pracovišti (praxe na jiném útvaru, výcvik na ZJ, apod.) nebo praktický výcvik v rámci služební přípravy.

15% policistů uvedlo výcvik **řízení vozidel** či absolvování rozšíření ŘP u SPŠ MV ČR v Jihlavě. Většina těchto policistů je ze zásahové jednotky.

Dalšími příklady kurzů byly kurzy pořádané Armádou České republiky, kurzy vyjednávání na URNA, kurzy vyjednávání v USA, kurzy psovodů ve středisku v Holešově – Dobroticích, kurzy pořádané ŠPS Frýdek – Místek, SPŠ MV ČR Holešov, školení ZVO v SPŠ MV ČR Brno, kurzy kriminalistických techniků v Kriminalistickém ústavu Praha, kurzy anglického jazyka v SPŠ Brno, interaktivní kurz komunikačních dovedností v SPŠ MV ČR Brno. Všechny tyto kurzy byly zastoupeny vždy v jedné odpovědi.

3.4 Závěr výzkumného šetření

Dotazníkovou metodou, kterou jsem provedl na vzorku policistů Zásahové jednotky PČR Brno – Dukovany, Školního policejního střediska PČR Brno a Okresního ředitelství PČR Jeseník bylo zjištěno, že délka služby ani právě vykonávaná funkce či policejní činnost nemá významný vliv na složení odpovědí. Většina odpovědí pozorovaných skupin se jenom v minimálních odchylkách pohybuje od zjištěného celkového procentuálního složení odpovědí.

Polovina dotazovaných policistů se domnívá, že základní odborná příprava jim do praxe přinesla alespoň částečné znalosti důležité k orientaci v policejní práci. Toto zjištění by mohlo být docela potěšitelné, pokud by na druhé straně nebyla více než třetina policistů, kteří se domnívají, že jim nepřinesla nic nebo téměř nic.

Vůbec nejhorší je zjištění, že téměř třetina policistů postrádá další vzdělávání během své policejní kariéry. Téměř polovina policistů si jen ztěží vzpomněla na nějaký kurz nebo způsob vzdělávání, který by jim něco přinesl. Velký podíl, na alespoň částečně příznivém výsledku v této části výzkumu, měli policisté zásahové jednotky, kteří se pravidelně zúčastňují zdokonalovacích, specializačních a inovačních kurzů různého zaměření.

4. Profil vzdělávání policisty zásahové jednotky

4.1 Kariéra před přijetím k zásahové jednotce

Policista zásahové jednotky začne svoji policejní kariéru jako každý příslušník Policie ČR. Projde přijímacím řízením některého z personálních odborů správ kraje a nastoupí základní odbornou přípravu na některé ze středních policejních škol. Po úspěšném absolvování ZOP je zařazen na některém ze základních útvarů Policie ČR. Jeho kariéra je pak odvislá od jeho schopností, možností a zkušeností. Pak přichází rozhodnutí stát se členem zásahové jednotky. Podstoupí nabídkové (v dohledné době výběrové) řízení a jestliže je komisí pro výběr k zásahové jednotce vybrán, nastupuje na tříměsíční stáž na pracoviště jednotky. Po absolvování stáže na obou pracovištích v Brně a Dukovanech je vedoucími pracovníky jednotky rozhodnuto o jeho zařazení či nezařazení do běžného výkonu ZJ.

4.2 Vzdělávání policisty ZJ

Vzdělávání policistů ZJ probíhá zejména formou služební přípravy.

Služební příprava policistů zásahových jednotek je vykonávána na určených místech a v objektech policie, zejména v kurzech organizovaných ve středních policejních školách Ministerstva vnitra, nebo i u jiných organizací k tomu určených. Policisty je možné rovněž vyslat na služební cestu do zahraničí formou pracovní stáže k prohloubení nebo výměně odborných zkušeností.

Služební příprava policistů zahrnuje boj zblízka, tělesnou přípravu, chemickou přípravu, obsluhu speciální techniky, odbornou policejní přípravu, přípravu řidičů, speciální taktickou přípravu, spojovací přípravu, střeleckou přípravu, taktiku služebních zákroků v jaderných zařízeních, topografickou přípravu, zdravotní přípravu. V neposlední řadě také příprava na specializace u této jednotky jako jsou odstřelovači, pyrotechnici, potápěči, vyjednavací či specialisté pro práci ve výškách a nad volnou hladinou.

Záběr služební přípravy pro tyto jednotky je velice obsáhlý, proto je také do služební přípravy zahrnuta i psychologická příprava, která připravuje půdu pro přesnější, kvalitnější či bezproblémovou práci v této jednotce. (Střelecký, 2006, kap. 1.2)

Vzdělávání policistů ZJ Brno – Dukovany probíhá v souladu s ročním plánem činnosti zásahové jednotky. Z ročního plánu se dále rozpracovávají měsíční a týdenní plány činnosti zásahové jednotky, které blíže specifikují a časově určují prováděnou činnost.

Vzdělávání a výcvik je zaměřen na oblasti **tělesné přípravy**, kde jsou rozvíjeny schopnosti **plavání** – techniky plaveckých stylů, rychlost a vytrvalost, záchranné práce s tonoucím, potápění, skoky do vody. Další oblastí jsou **sportovní hry** – kopaná, nohejbal, volejbal, rugbybasketbal, florbal, které rozvíjejí především důležité kolektivní myšlení. Důležitá je i **pohyblivost** – strečink a protahovací cvičení, **rychlost, vytrvalost a rozvoj síly**. K tělesné přípravě neodmyslitelně patří **zimní soustředění**, které je především zaměřeno na zvýšení fyzické zdatnosti, ale také na záchranné činnosti v zimě, orientaci a pátrání po osobách a věcech, pohyb a maskování ve ztížených klimatických podmínkách. **Letní soustředění** slouží k ověření fyzické zdatnosti při odborné činnosti, jako je střelba, záchranné práce na vodě, zdravotnická příprava apod.

Další oblastí je **horolezecká příprava**, kde je vzdělávání a výcvik zaměřen na zvládnutí technik jištění a sebejištění, využití kladkostrojů při záchranných pracích, práci

ve výškách a s použitím vrtulníku. Dále na zvládnutí orientace v terénu a na práci s buzolou a mapou. Důležitou součástí je **teoretická příprava** - popis, konstrukce, účel použití a údržba materiálu, zásady bezpečnosti práce, práce s lany, balení lan, vázání uzlů, teorie budování jistícího stanoviště, jištění lezce, postupové jištění, záchrana lezce po pádu, záchrana nejištěné osoby, teorie práce s vrtulníkem, navádění vrtulníku ze země, zásady bezpečnosti, činnost pod vrtulníkem a uvnitř vrtulníku při letu, přezkoušení na osvědčení I. a II. stupně. Dalším stupněm je **praktické slanění a výstup** - slanění ve visu a po šikmé ploše v různých polohách (s pomůckami a nouzové slanění), výstup po laně ve visu a po šikmé ploše pomocí šplhadel a prusíků, práce na laně během slanění a výstupu (přesedání z lana na lano, překonání uzlu na jednom z lan a další). Důležitá je i **záchrana osob** - záchrana lezce a nezajištěné osoby z lana (na jednom i více lanech), záchrana pomocí kladek (kladkostroje i nouzová řešení), zachytávání pádů a následná záchrana lezce. Pro praktické využití je potřebné **taktické slaňování** - skryté slaňování, práce na laně v neprůstředné vestě, taktické ústrojí a se zbraní, prohlížení místností, vnikání do oken a na balkóny z lana, zásady pohybu na zdech budov, na střechách a balkónech, střelba z lana s oporou o stěnu a ve volném visu, taktické vniknutí do objektu z lana se střelbou, teorie poškození vybavení střelbou. Velmi oblíbeným je výcvik **lezeckých technik na cvičné stěně a věži ("Jakub")** - výstup horolezeckou technikou a postupové jištění ve dvojici a útočným družstvem na cvičné stěně nebo věži, zakládání, překonávání a rušení traverzu ve stěně a nad volnou hloubkou dvojicí a útočným družstvem. V letních měsících roku pak **lezecké techniky ve volném terénu** - výstup a sestup po skále horolezeckou technikou s použitím všech získaných dovedností (jednotlivec a dvojice), výstup a sestup po skále horolezeckou technikou celého útočného družstva, překonávání terénních překážek pomocí lezeckých technik a materiálů, zdolávání jeskyní a práce v jeskyních, záchranné a vyprošťovací práce pod zemí. Nejoblíbenější činností je **práce s využitím vrtulníku** - slaňování z vrtulníku pomocí horolezeckého lana na různé terénní plochy včetně vodní hladiny a prostorů budov, rychlý výsadek z paluby vrtulníku pomocí silného lana na různé terénní plochy a prostory, slaňování z vrtulníku po přeletu na laně na různé terénní plochy včetně vodní hladiny a prostorů budov, záchrana osob pomocí vrtulníku z různých ploch a prostorů pomocí lana i palubního jeřábu, taktické slanění po přeletu a vniknutí do budovy. Další činností je **práce v extrémních podmínkách** - práce za ztížených povětrnostních podmínek (děšť, mráz, mlha...) v terénu a na budovách, práce potmě v terénu a na budovách, práce v podmínkách simulovaných přírodních katastrof (zemětřesení, záplavy...). Důležité pro praktické použití je i **technické lezení** - zdolávání příhradových a

jiných konstrukcí, použití žebříků a lan s kotvou, zdolávání středně vysokých překážek ve dvojici a v útočném družstvu. Pro odstřelovače je potřebná **speciální horolezecká příprava pro odstřelovače** - jištění na stromech a vysutých stanovištích, jištění střeleckého stanoviště ve svahu a na střeše, přeprava materiálu ve výškách a na exponovaných místech. Součástí přípravy je **orientace v terénu** - teorie orientace v terénu a čtení mapy, nouzová orientace a orientace za extrémních podmínek v terénu, praktické vyzkoušení získaných dovedností.

Nedílnou součástí vzdělávání a výcviku je **střelecká příprava**, kde je výcvik zaměřen na zvládnutí všech druhů přidělených zbraní a cvičení specialistů ve střeleckých disciplínách. Součástí je **teoretická příprava** - popis, konstrukce, účel použití a údržba zbraní, druhy a použití munice, zásady správné policejní střelby, bezpečnostní zásady během ostrých střelb. Dalším prvkem je tzv. „suchý nácvik“ neboli **cvičení s nenabitou zbraní** - tasaní a držení zbraně, míření a spouštění zbraně, postoje a polohy při střelbě, základní manipulace se zbraní, přebíjení, odstraňování závad. Samozřejmě musí být prováděni **ostrých střelb ze všech zbraní přidělených na ZJ a střelba z odstřelovací pušky** - střelba na pevný cíl, střelba na pevný cíl v noci, střelba v omezeném čase, střelba na pohyblivý cíl, střelecká speciální cvičení spojená s taktikou zákroků ZJ.

Ke vzdělávání policistů zásahové jednotky dále patří **pyrotechnická příprava**, která je rozdělena do dvou odborných úrovní. První je **základní pyrotechnická příprava policistů ZJ**, která se zabývá bezpečnostními směrnicemi, trhavinami, iniciátory, imitačními prostředky, speciálním náloživem, elektrickými a bleskovicovými sítěmi, použitím systému SRNA, rozněcovači a nástražnými systémy z imitačních prostředků, adjustací a trhacími pracemi, použitím imitačních prostředků. Druhou je **odborná příprava pyrotechniků ZJ**, která zahrnuje pyrotechnické preventivní a bezpečnostní prohlídky, práci se zavedenou technikou, nástražné výbušné systémy, průlomové prostředky, nálože pro odpoutání pozornosti.

Nejdůležitější činností a samozřejmě také oblastí vzdělávání a přípravy je **speciální taktická příprava**.

V jedné části se specializuje na výcvik policistů zaměřený na taktické vedení zákroků v objektech a zvládnutí zákroků proti pachatelům TČ dle zásad bezpečnosti. V této části je důležitá příprava a opatření před zákrokem a po zákroku - instruktáž a rozdělení konkrétních úkolů před zákrokem, získávání a vyhodnocení informací, zvolení postupu a záložních variant při zákroku, vyhodnocení průběhu zákroku. Než proběhne vlastní zákrok nastává přiblížení k objektu - příprava a doprava materiálu a osob na místo

nasazení, maskování osob v terénu a v zástavbě, přiblížení k objektu (demonstrativní, skryté). Dalším důležitým prvkem je **vnikání do budov** - jednotlivé zásady pro vnikání do různých druhů objektů, vnikání bez využití technických prostředků, vnikání s využitím technických prostředků. Před vlastním zadržením pachatele TČ v budovách nastává jeho hledání v podobě **obsazování budovy**, a to tichým způsobem nebo zaplavením, **postup po schodišti** ve dvojicích a ve skupině, **postup po chodbě** v týmu s předním a zadním jištěním, **propátrávání místností** - základní postavení týmu před dveřmi, propátrávání místností dvojicí, propátrávání místností týmem. V této fázi pak nejčastěji dochází ke kontaktu s pachatelem a proto je důležité naučit **činnost při kontaktu s pachatelem** – s neozbrojeným, ozbrojeným, s rukojmím, důležitá je i činnost po zadržení, např. jak rozdělit a střežit zadržené osoby.

Druhá část se pak specializuje na výcvik policistů zaměřený na vedení zákroků s použitím vozidel a zákroky proti pachatelům TČ ve vozidlech. Základním prvkem této přípravy je **zárok zablokováním pachatelů vozidly za jízdy** ve variantách - zatýkání jednoho pachatele, zatýkání více pachatelů., zatýkání jednoho nebo více pachatelů v uzamčeném vozidle nebo používajících pásy. Další variantou je **zárok proti pachatelům ve stojícím vozidle** způsobem zezadu, z boku, zepředu a na křižovatce. Speciálními způsoby jsou nácviky **zákroků proti pachatelům ve vozidle za pomoci léčky** - léčka na pachatele bez pronásledování, léčka s pronásledováním pachatele údernou skupinou, léčka na pachatele pronásledujícího policejní vozidlo, léčka jako dopravní nehoda. Samostatnými vzdělávacími prvky jsou přípravy na **eskorty osob, doprovody a obrana vozidel při napadení**.

Všechny činnosti zásahové jednotky nebo alespoň převážná část z nich skýtají velmi mnoho příležitostí ke zranění osob, ať již vlastních či osob pachatelů nebo dokonce i osob nezúčastněných. Proto je velmi důležitá i **zdravotnická příprava**. Většina policistů ZJ je podrobena kurzům Českého červeného kříže a vlastní oprávnění „Dobrovolná zdravotní sestra“. Vzdělávání a výcvik v této oblasti je zaměřen na nejdůležitější oblasti první pomoci a to zejména na **ošetřování střelných, bodných a sečných zranění, ošetření zlomenin, první pomoc a péče o osoby v bezvědomí a šoku**.

Činnost zásahové jednotky klade na jedince velmi značné psychické nároky, proto je nedílnou součástí vzdělávání jejích policistů i **psychologická příprava**. Psychologickou přípravu organizuje psycholog jednotky společně s osobami vyškolenými na vyjednávání. Základními prvky psychologické přípravy jsou **psychologická příprava jednotlivce, poradenství, psychodiagnostika a vyjednávání**. Psychologická příprava jednotlivce je

zejména zaměřena na antistresový program, relaxaci, zvládání agresivity, prožívání strachu a emocí, sociálně psychologický výcvik a sebepoznávací techniky. Poradenství je zaměřeno na partnerské a manželské poradenství, výchovné a rodinné problémy, pracovní poradenství, konzultace ke studijním problémům a posttraumatickou intervenční péči. Psychodiagnostika na diagnostické vyšetření uchazečů k ZJ, preventivní a pravidelné vyšetření policistů ZJ a tvorbu profesiogramů v rámci personálního poradenství. Vyjednávání na typologii osobnosti pachatele, komunikaci v barikádové situaci, na postupy při vyjednávání s rukojmími. Vše je prováděno formou modelových situací.

Zásahové jednotky patří ke službám pořádkové policie a proto je jednou z jejích činností i nácvik situací **pořádkových jednotek**. Výcvik je zaměřen na zvládnutí povelů a technik jednotného velení pořádkových jednotek, zvládnutí individuálních cviků a povelové techniky. Před vlastní přípravou je důležitá znalost **používání základní výbroje a výstroje pořádkových jednotek**. Po zvládnutí těchto základních prvků nastává **nácvik v určených skupinách** - výcvik skupiny pro uzavírání prostoru, výcvik zásahové skupiny a nácvik vyprošťování osob z davu, výcvik operační skupiny, výcvik doplňovací a zajišťovací skupiny, výcvik eskortní skupiny, výcvik dokumentačního družstva. Dále pak **nácvik jednotlivých tvarů** - druhy a tvary zásahové skupiny, zaujímání tvaru na místě, zaujímání tvaru za pohybu, zaujímání sestav s technickými prostředky.

Většina prováděných činností souvisí nebo závisí i na přepravě materiálu a osob v různých zátěžových situacích, proto je důležitým článkem vzdělávání a výcviku i **výcvik řidičů a vůdců malých plavidel**, který je zaměřen zejména na zvládnutí techniky jízdy přidělenými vozidly a plavidly. Jde především o jízdy zručnosti, slalom mezi kužely, způsob jízdy v malém prostoru, školu smyků, násilné brždění a vybrždění, jízda v koloně, způsob doprovodu a práce na plavidlech.

Velmi příbuzným oborem tělesné přípravy je **sebeobrana a boj zblízka**. Je důležité zvládnout **kombinace technik sebeobrany a používání donucovacích prostředků** proti pasivnímu pachateli, proti pachateli kladoucímu aktivní odpor a proti útočícímu pachateli. Dále se učí a procvičují jednotlivé **prvky sebeobrany a donucovacích prostředků**, jako jsou hmaty, chvaty sebeobrany, páky a odváděcí techniky, údery, kopy a kryty sebeobrany, poutání, přetáčení a znehybnění pachatele, vyprošťování z úchopů, vyprošťování ze škrcení, obrana proti útoku údery rukou, obrana proti kopům, obrana proti útoku zbraní a použití obušku a tonfy.

Základem každého profesionálně provedeného zákroku je jeho právní opodstatněnost a nezpochybnitelnost. Proto je nutné brát zřetel i na **právní vědomí**

policistů zásahové jednotky. K tomuto účelu slouží i studium zákonů, právních norem a prováděcích předpisů, interních nařízení a pokynů.

Velký vliv na vzdělávání policistů zásahové jednotky mají i odborné stáže, pracovní styky, služební cesty a výměnné pobyty formou **zahraničních styků**. Zahraniční styky jsou uskutečňovány zejména v souvislosti s navazováním nových a udržováním již existujících osobních kontaktů s příslušníky policejních sborů ostatních států světa. Tyto kontakty vedou zejména k výměně zkušeností se způsobem boje proti zločinnosti, nových taktických prvků při zadržení pachatelů zvláště závažných trestných činů, postupu záchranných prací při vzniku závažných katastrof a nebezpečí.

4.2.1 Formy vzdělávání

Na vzdělávání policistů zásahové jednotky se podílejí instruktoři a lektori odborných příprav středních policejních škol, instruktoři odborných příprav zásahové jednotky, osoby pověřené výcvikem speciálních činností, psycholog útvaru, vedoucí a zástupci vedoucího jednotky, vedoucí skupin a další osoby a instituce pověřené vzděláváním a výcvikem policistů ZJ.

Modelové situace

Základem vzdělávání policisty zásahové jednotky je řešení problémů **metodou modelových situací**. Vzhledem k tomu, že **Speciální taktická příprava** je jednou z nejdůležitějších činností policisty zásahové jednotky, je tato činnost základní a zásadní činností po celou dobu existence jednotky od roku 1991.

Stejnou metodou se řeší i spousta témat z oblasti **Pořádkové jednotky**.

V současné době na výcvik metodou modelových situací přešly všechny střední policejní školy i školní policejní střediska, zejména v oblastech zvládání a nácviku služebních zákroků.

Přednášky

Přednášky jsou důležitou formou vzdělávání v teoretických oblastech činnosti jednotky a to zejména v teorii horolezecké přípravy, teorii pyrotechnické přípravy, teorii zdravotnické přípravy, psychologické přípravě, výcviku řidičů a studiu právních vědomostí.

Přípravná praktická cvičení

Tato cvičení slouží především k vytvoření automatických návyků, které později vedou k usnadnění složitých fyzicky a psychicky náročných činností v oblasti speciální taktické přípravy. Jedná se zejména o návyky v oblastech střelby, horolezecké přípravy, sebeobranu, zdravotnické přípravy, výcviku řidičů, výcviku pořádkových jednotek, psychologické přípravy a pyrotechnické přípravy.

4.2.2 Průběh výcvikového dne zásahové jednotky

Výcvikový den zásahové jednotky vychází z týdenního plánu jednotky, kde je přesně stanoveno jaký výcvik a kde bude probíhat. V týdenním plánu, ale bohužel nelze postihnout veškeré neočekávané události, které mohou nastat.

Běžný výcvikový den

Před započítáním vlastního výcviku probíhá s počátkem pracovní doby **ranní porada**. Při ranní poradě se zjistí kolik lidí bude fyzicky přítomno výcviku, jaká je sestava osob, kolik je nováčků, kolik již zkušených policistů ZJ, zda počasí nemůže ovlivnit nebo dokonce zhatit předem stanovený program. Instruktoři výcviku poté stanoví přesný plán výcvikového dne, který přednesou na vlastní poradě, která začíná v 07.00 hodin a není delší než 20 minut.

V 07.30 hodin začíná **fyzická příprava a sebeobrana**. Před vlastním cvičením probíhá důkladná rozcvička, aby se tak předešlo nežádoucím zraněním. Dalším prvkem přípravy je kolektivní hra, která společně s rozcvičkou trvá 60 minut a zajistí tak důkladné procvičení všech partií těla a také navodí fyzické i psychické podmínky podobné těm, které jsou obvyklé při zákrocích zásahové jednotky. V těchto podmínkách poté probíhá výcvik sebeobrany, který má časovou dotaci 45 minut. Po skončení tohoto výcviku je ponechán prostor na krátkou regeneraci a hygienu.

V 10.00 hodin odjíždí vozidla zásahové jednotky k **výcviku střelby** na některou z používaných střelnic. Před vlastní střelbou je kromě nezbytného zopakování bezpečnostních zásad zopakováno i několik zásad týkajících se správného vedení střelby. Tyto zásady jsou opakovány zejména v odrazu minulých zaměstnání střelb, kde se projevíly některé nedostatky. Je ponechán zároveň prostor k vyslovení zkušeností s podobnými případy, aby tak zejména mladší kolegové měli prostor k vytvoření nových zkušeností a starší k vytvoření vlastní sebekontroly. Poté probíhá výcvik střelby, který řídí instruktor, který také zároveň sleduje policisty, opravuje jejich chybné kroky a vyhodnocuje jejich zásahy. Na závěr a někdy i v průběhu střelb připraví instruktor malou střeleckou soutěž, která, stejně tak jako fyzická zátěž v sebeobraně, navodí atmosféru zákroku, ale také vybičuje policisty k co nejlepším výkonům. V závěru střelb instruktor zhodnotí prováděná cvičení, zopakuje chyby a provede kontrolu zbraní. Časový prostor pro střelbu je závislý

zejména na počtu střílejících policistů a v běžném výcvikovém dni trvá asi 90 minut. Po návratu na pracoviště je umožněno policistům vyčistit přidělené a použité zbraně a je ponechán rovněž čas na oběd.

Ve 13.00 hodin jsou policisté zásahové jednotky připraveni k **výcviku taktiky v budovách a ve vozidlech**. Instruktoři odborných příprav sestaví scénář simulovaného zákroku a přednesou ho během polední přestávky určenému vedoucímu skupiny, který zajistí jeho provedení. Jeden z instruktorů je většinou postaven do pozice pachatele, aby mohl sledovat činnost jednotky z opačné strany a sám nebo společně s dalšími určenými pachateli kopíruje scénář simulovaného zákroku. Většinou je ve spojení s dalším instruktorem nebo instruktory, kteří pozorují činnost jednotky jako nezávislí pozorovatelé. Po provedeném zákroku si vedoucí zákroku společně s instruktory vymění zjištěné poznatky a za přítomnosti všech zúčastněných je přednesou. S ohledem na časovou dotaci je dobré zákrok zopakovat, např. s výměnou vedoucího zákroku a pachatelů nebo použít jiný scénář k další simulované podobné akci. Vše končí příchodem závěru pracovní doby tak, aby zůstal prostor na návrat zpět.

4.2.3 Průběh vzdělanosti u ZJ Brno – Dukovany

Zásahová jednotka Brno – Dukovany správy Jihomoravského kraje Policie ČR vznikla 1. dubna 1991. Během celého období byly na její příslušníky kladeny náročné požadavky v oblasti profesní vycvičenosti a připravenosti. Tyto požadavky zvedly psychickou a odbornou připravenost neskutečným směrem. Odrazem toho může být zjištění vzdělanosti jejích příslušníků v období jednotlivých let (viz. tabulka v příloze č. 7). Příslušná data za daný rok v tabulce jsou stanovena vždy k 1. dubnu v roce. Nalezení dat potřebných k vytvoření tabulky bylo velmi náročným procesem, protože neexistuje žádná databáze, která by tuto činnost usnadnila. Data vycházejí z měsíčních plánů služeb jednotky a z osobní znalosti všech členů jednotky od doby jejího vzniku.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo podat ucelený přehled o koncepcích a institucích podílejících se na „celoživotním vzdělávání policistů“. Dále jsem se snažil seznámit čtenáře se systémem vzdělávání zásahových jednotek u Policie ČR.

Tato bakalářská práce může v některých jejích částech působit popisně, nicméně jsem se rozhodl stanovit vymezení koncepcí vzdělávání, které jsou popisem činností.

Pracuji šestnáctým rokem u Policie České republiky. V současné době jsem zařazen na funkci instruktora odborné přípravy u zásahové jednotky. Můj podíl na řízení je rozdělen do dvou rozdílných funkcí. V první jsem článkem vedení výcviku, který musím organizovat, vést, řídit a vyhodnocovat. Ve druhé jsem členem vedení jednotky, kdy spolurozhoduji v hodnocení lidí, vyhodnocování služebních zákroků, přijímání nových uchazečů a chodu jednotky vůbec.

V mém případě je obrovskou výhodou, že vedoucí jednotky nechává týmu instruktorů volnou ruku v oblasti vedení výcviku a v oblasti vedení jednotky bere jejich hlasy za podpůrné a někdy i „poradné“.

Za patnáct let trvání jednotky jsme si vypracovali určitý model chodu a vzdělávání jednotky, který se nám odráží ve výsledcích republikových i mezinárodních srovnávacích závodů podobných jednotek a útvarů, kde se ZJ Brno – Dukovany pohybuje na čelních místech pořadí. (Horák, 2006, Seminární práce Můj podíl na řízení)

Podobným způsobem je vedeno vzdělávání policistů zásahových jednotek v celé republice i ve světě a podobným způsobem zároveň probíhá vzdělávání a výcvik ostatních policistů všech složek policií na celém světě.

Vzdělávání policistů se již několik let pohybuje v rovině zkoušení nových „progresivních“ metod výuky, výcviku a přípravy. Proto bych jako východisko viděl způsob vedení a vzdělávání policistů podobnými metodami, jako to probíhá na zásahových jednotkách policie. Tento způsob vzdělávání se odráží od praktického způsobu výuky, odráží se v něm zkušenosti vlastní i převzaté. Většina středních policejních škol už v minulosti přešla na výuku metodou modelových situací. A to je právě ta cesta.

Vzhledem k budoucímu novému kariéernímu řádu a k tomu, že každý nastupující policista by měl nejprve pracovat na základním útvaru policie, bych nekladl v ZOP až tak důležitou roli na formu přednášek o trestním řízení, rozboru trestního řádu a trestního zákona, síle právních norem, Ústavě České republiky, Listině základních práv a svobod

občanů, postavení Policie ČR ve státě, apod. A už zejména ne proto, že většina jmenovaných témat by měla patřit ke všeobecnému přehledu občana se středoškolským vzděláním. Tam by potom vznikl prostor pro větší možnosti v oblasti výcviku metodou modelových situací.

Dále je důležité rozšířit kapacity probíhajících kurzů, které považují za nedostatečné, jak vyplývá i ze závěrů provedeného průzkumu v kap. 3.4 Závěr výzkumného šetření.

Resumé

V bakalářské práci je obsažena koncepce vzdělávání policistů Vlády ČR vycházející z principů policejní práce a východisek celoživotního vzdělávání policistů. Další koncepcí je koncepce Ministerstva vnitra a Policejního prezidia České republiky, která vychází z projektu PHARE a je založená na profilu policisty a filozofii policejního vzdělávání.

Důležitou součástí je systém resortního školství a výcviku policistů v České republice. Zároveň je zde specifikována nová základní odborná příprava policistů a vymezena působnost institucí zabezpečujících celoživotní vzdělávání příslušníků Policie České republiky. Jedná se o Policejní akademii ČR, střední policejní školy, školní policejní střediska, instruktory odborných příprav a vedoucí pracovníky Policie ČR.

Součástí bakalářské práce je i malý výzkum v oblasti dopadů vzdělávání na policisty.

Poslední kapitola práce je věnována profilu vzdělávání policisty zásahové jednotky v odrazu ročního plánu jednotky a způsoby výcviku u ZJ.

Anotace

Celoživotní vzdělávání policistů a jeho koncepce. Koncepce Vlády ČR, Ministerstva vnitra ČR a Policejního prezidia ČR. Způsoby vzdělávání a výcviku policistů Policie ČR. V bakalářské práci je vystižena nová koncepce základní odborné přípravy policistů, systém kurzů a vzdělávacích programů.

Je zde poukázáno na některé nedostatky v organizaci vzdělávání a ukázání určitého východiska.

Klíčová slova

celoživotní vzdělávání policistů, policejní školství, policejní výcvik, základní odborná příprava, další odborná příprava, odborné kurzy, modelové situace, střední policejní škola, školní policejní středisko, instruktor služební přípravy, koncepce vzdělávání

Annotation

Lifelong education of police officers and its conception. The conception of the Government of the Czech Republic, Ministry of Interior of the Czech Republic and the Police Presidium of the Czech Republic. The ways of education and training of police officers of the Police of the Czech Republic. An account of a new conception of the basic professional training of police officers has been given in the bachelor thesis as well as the system of courses and educational programmes.

Some insufficiencies in the organisation of education and a certain point of departure have been highlighted.

Key words

lifelong education of police officers, police education, police training, basic professional training, further professional training, specialist courses, model situations, Secondary Police School, school training police centre, instructor of service preparation, conception of education

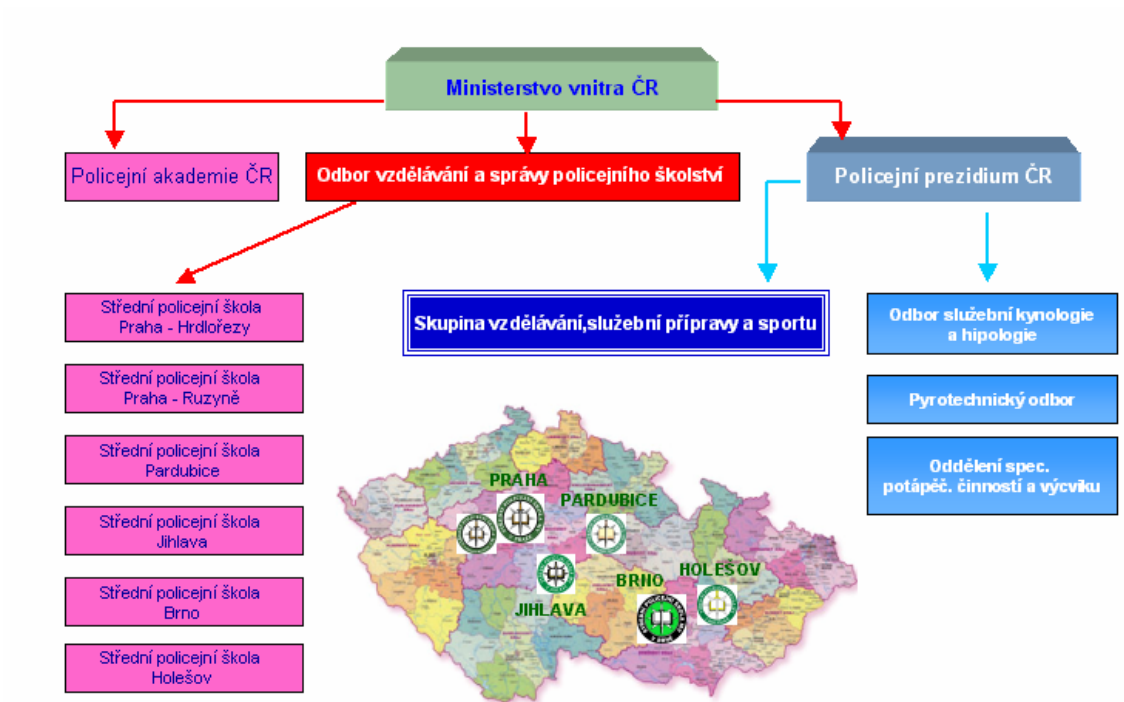
Seznam použité literatury

1. *Zákon č. 283/1991 Sb.*, o Policii České republiky ve znění pozdějších změn a doplňků.
2. *Vyhláška č. 2/2006 Sb.*, kterou se pro školy a školská zařízení zřizované Ministerstvem vnitra provádějí některá ustanovení školského zákona.
3. *Narizení Ministerstva vnitra č. 37/2005*, o vzdělávání příslušníků a zaměstnanců Policie České republiky ve středních policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra
4. *Projekt PHARE 98, modul č. 7*, „Nový systém vzdělávání a dalšího vzdělávání pro Policii České republiky“
5. HORÁK, J. *Můj podíl na řízení*, Seminární práce, IMS Brno, 2006, 6 s.
6. ŘEHOŘ, A. *Metodické pokyny pro zpracování bakalářské práce*. Brno: IMS, 2006, 30 s.
7. STŘELECKÝ, L. *Psychologická příprava příslušníků zásahových jednotek Policie ČR*. Diplomová práce, Brno, 2006, 37 s.
8. <http://www.ks.jm/oddeleni/sps/14kurz.htm>
9. http://www.sps.km.jm/info_o_skole/info_o_sps.htm
10. <http://10.217.37.100/cinnost.htm>
11. <http://www.spshrd.aa>
12. <http://www.let.aa/oppv/skoly.htm>
13. <http://www.spsruz.aa>

14. <http://10.8.72.2/akademie>
15. <http://www.sps.pa.vc/zamereni.htm>

Příloha č.1

(tab. ze zprávy MV ČR „Vzdělávání policistů a policejní školství v ČR“ pro rok 2006)

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako aktuální kurzy ZOP:

Všeobecný směr SNB, VB
VŠ SNB fakulta VB, OSH a vyšetřování
Důstojnická a praporčická škola
Správa ochrany prezidenta republiky
Kurzy po linii OSH - všeobecné
ZOP podle NVM č. 7/1992 a 39/1992:
ZOP - zaměření pořádková policie
ZOP - zaměření železniční policie
ZOP - zaměření dopravní policie
ZOP - zaměření cizinecká policie
ZOP - zaměření pohraniční policie
ZOP - zaměření kriminální policie
ZOP - zaměření kriminální policie
ZOP - zaměření kriminalistický technik
ZOP - zaměření operativní dokumentace
ZOP - ochranná služba
ZOP - zaměření policejní inspektor úřadu vyšetřování
ZOP pro SPOK
ZOP pro ÚOOZ
ZOP pro ZTÚ PP ČR
ZOP pro SKP - vysokoškoláky
ZOP pro vysokoškoláky - pořádková a dopravní služba
ZOP pro vysokoškoláky - železniční služba
ZOP pro vysokoškoláky - cizinecká služba
ZOP pro vysokoškoláky - pohraniční služby
ZOP pro vyšetřovatele neprávnický
ZOP pro vyšetřovatele právníky
ZOP pro absolventy PA ČR - civilní směr
ZOP pro nevýkon
ZOP pro nevýkon směr SKP - speciální
Nástavbový studijní obor 68-42-L/504 (68-56-6) Policejní činnost, zahrnující ZOP
specializační kurz pro funkce s přiřazenou důstojnickou hodností pro „Absolventy
mimoresortních vysokých a středních škol, kteří nevykonávají službu přímé bezpečnostní
povahy“ – organizovaný Vzdělávacím institutem MV ČR ve Veltrusech v letech 1992 a
1993
Úspěšné absolvování závěrečné zkoušky v „Kurzu pro začínající vyšetřovatele Policie ČR“
– organizovaný Policejní akademií ČR v roce 1994 a následujících letech
Úspěšné absolvování závěrečné zkoušky v „Kurzu pro začínající vyšetřovatele Policie ČR“
– organizovaný Vzdělávacím institutem MV ČR ve Veltrusech v letech 1992 a 1993
Úspěšné absolvování maturitní zkoušky nebo závěrečné zkoušky v Pohotovostním pluku
VB nebo Pohotovostním útvaru VB
Úspěšné absolvování závěrečné pomaturitní zkoušky ve studijní oboru „Kriminální služba“
se zaměřením studijního oboru „psovodi“ ve Střední policejní škole MV v Pardubicích
v letech 1992 – 1994

Absolvování prezenčního nebo kombinovaného studia na PA ČR v celém časovém rozsahu v bakalářském studijním programu Bezpečnostně právní studia se policistovi, který studium zahájil v době trvání jeho služebního poměru, *započte jako absolvování ZOP* i v případě, že studium nebylo úspěšně ukončeno státními závěrečnými zkouškami

Absolvování prezenčního nebo kombinovaného studia na PA ČR v celém časovém rozsahu v magisterském studijním programu Bezpečnostně právní studia, obor Policejní management a kriminalistika se policistovi, který studium zahájil v době trvání jeho služebního poměru, *započte jako absolvování ZOP* i v případě, že studium nebylo úspěšně ukončeno státními závěrečnými zkouškami

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Specializační kurz pro příslušníky SKPV:

Kurzy po linii VB - obecná kriminalita
Kurzy po linii VB - hospodářská kriminalita
Kurzy po linii VB - vyšetřování
Kurzy po linii VB - kriminální služba
Kurzy po linii VB - ochrana ekonomických zájmů
Kurzy po linii V. správy SNB
Kurzy po linii FBIS
Rekvalifikační kurz - zaměření kriminální policie
Rekvalifikační kurz - zaměření policejní inspektor úřadu vyšetřování
SOŠ - kvalifikační kurz kriminální služby v délce 20 týdnů (1989/1990)
Kriminální služba 10měsíční rekvalifikační kurz (1991/1994)
9měsíční denní studium, specializace kriminální služba - 3 měsíce výuka + 3 měsíce praxe + 3 měsíce výuka (1995/1996)
5měsíční rekvalifikační kurz - kriminální služba (1997/1998)
Specializační modul pro KS - vysokoškoláky - dálková forma 4 x 14 dní (1997/1998)
6týdenní rekvalifikační kurz pro policisty SKP a SKPV (1999/2002)
10týdenní rekvalifikační kurz pro policisty SKP a SKPV (1999/2002)
Úspěšné absolvování závěrečné pomaturitní zkoušky ve studijní oboru „Kriminální služba“ se zaměřením studijního oboru „psovodi“ ve Střední policejní škole MV v Pardubicích v letech 1992 – 1994
Ukončený bakalářský studijní program „Bezpečnostně právní studia“ na PA ČR, jestliže z povinně volitelných předmětů byla vykonána státní závěrečná zkouška z předmětu „operativně pátrací činnost policie“
Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Specializační kurz - zaměření kriminalistický technik:

Kurzy VB - kriminalistická technika
Rekvalifikační kurz - zaměření kriminalistický technik
Internátní 4měsíční kvalifikační kurz pro kriminalistické techniky OS SNB (1989/1990)
7týdenní internátní studium - kurz kriminalistických expertů (1990/1991)
10měsíční pomaturitní studium kriminalistické techniky (1991/1993)
9měsíční denní studium, specializace kriminalistická technika - 3 měsíce výuka + 3 měsíce praxe + 3 měsíce výuka (1994/1996)
Kvalifikační kurz kriminalistické techniky 2 x 3 týdny (1996/1997)
5měsíční denní specializační studium kriminalistické techniky (1997/1998)
10týdenní kvalifikační kurz pro kriminalistické techniky OS SNB (1980/1981)
5měsíční základní kvalifikační kurz pracovníků SKP se zaměřením na kriminalistickou techniku (1999/2000)
10týdenní rekvalifikační kurz pro pracovníky SKP, kteří jsou pověřeni výkonem kriminalistickotechnické činnosti (2000/2003)
Úspěšné vykonání vysokoškolské státní závěrečné zkoušky z kriminalistiky (podmíněno vydáním vysvědčení o vykonání státní závěrečné zkoušky)
Zahraniční studium, zaměření kriminalistika – kriminalistická technika (podmíněno vydáním vysvědčení, osvědčení nebo certifikátu o úspěšném absolvování studia)

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Specializační kurz - operativní dokumentace:

Kurzy po linii IV. správy SNB

Kurzy po linii IV. odboru SNB

Kurzy po linii VB - zvláštní odbory, ustanovka, sledování

Rekvalifikační kurz - zaměření operativní dokumentace

Rekvalifikační kurz - zaměření operativní dokumentace - pomocné funkce

Pomaturitní rekvalifikační denní studium v délce 5 měsíců, obor bezpečnostně právní činnost - sledovací služba SKP

Pomaturitní rekvalifikační denní studium v délce 5 měsíců se zaměřením na operativní dokumentaci

Pomaturitní rekvalifikační studium v délce 10 měsíců - dálková forma studia pro policisty SKPV - sledování

Pomaturitní rekvalifikační studium v délce 10 měsíců - externí forma studia pro policisty SKPV - sledování

Pomaturitní rekvalifikační studium v délce 10 měsíců - dálková forma studia se zaměřením na operativní dokumentaci - pomocné funkce

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Specializační kurz - operativně pátrací činnost pro ÚPOK (dnes ÚOKFK):

Kurzy po linii VB - hospodářská kriminalita

Kurzy po linii VB - ochrana ekonomických zájmů

Kurzy po linii FBIS

Rekvalifikační kurz pro SPOK v délce 9týdenních soustředění dálkové formy studia se zaměřením na operativně pátrací činnost Finanční kriminalita a korupce, pořádán PA ČR v rámci programu celoživotního vzdělávání

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Specializační kurz - operativně pátrací činnost pro ÚOOZ:

Kurzy po linii VB - obecná kriminalita

Kurzy po linii FBIS

Rekvalifikační kurz - pro ÚOOZ

Rekvalifikační kurz pro ÚOOZ SKP v délce 9týdenních soustředění dálkové formy studia se zaměřením na operativně pátrací činnost

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Specializační kurz - zvláštní technika pro útvar zvláštních činností:

Kurzy po linii VI. správy SNB

Rekvalifikační kurz - pro ZTÚ PP ČR

Rekvalifikační kurz zaměřený pro Zvláštní technický útvar SKPV v délce 6týdenních soustředění dálkové formy studia se zaměřením na operativně pátrací činnost

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Specializační kurz pro absolventy ZOP pro nepřímý výkon:

SPŠ MV v Praze - rekvalifikační kurz policistů zařazených do přímého výkonu policejní služby (absolventy ZOP pro policisty v nepřímém výkonu služby)

SPŠ MV v Brně - tříměsíční rekvalifikační kurz pro policisty, kteří přecházejí z nepřímého výkonu služby do přímého výkonu služby a absolvovali ZOP pro nepřímý výkon, nebo přecházejí na jinou specializaci

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Policejní inspektor 2. skupiny DI:

Kurzy po linii VB - dopravní nehody

Policejní inspektor 2. skupiny DI - 4týdenní kurz, denní forma studia

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Specializační kurz pro instruktory služební přípravy:

12týdenní kurz instruktorů služební přípravy zaměřený na výcvik donucovacích prostředků, tělesné, střelecké a taktické přípravy (13. 09. - 10. 12. 1999)

13týdenní pilotní kurz pro instruktory integrovaného výcviku policistů (05. 02. - 11. 05. 2001)

8týdenní kurz instruktorů tělesné a střelecké přípravy (zahájena září 2002)

Kurzy organizované odborem sportu a služební přípravy MV, jejichž absolventům bylo po roce 2000 odborem vzdělávání a správy policejního školství MV vydáno „Osvědčení“ o odborné způsobilosti k vedení služební tělesné a střelecké přípravy příslušníků Policie ČR

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Policejní inspektor, policejní rada operačního střediska PČR:

Kurzy po linii VB - operační střediska

Kurzy - operační útvary – střediska

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Kurz pro policisty správních agend v oboru zbraní a střeliva, výbušnin a drog:

Kurzy po linii VB - správní služba

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Specializační kurz pro policisty oddělení cizinecké policie:

Kurzy po linii OSH - oddělení pasové kontroly

Kurzy po linii OSH - oddělení ostrahy státní hranice

13týdenní rekvalifikační kurz cizinecké policie pro absolventy ZOP jiné specializace (1998/1999)

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Specializační kurz pro policejní inspektory – výkon služby dopravní policie:

Rekvalifikační kurz – zaměření dopravní policie

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Specializační kurz pro policejní inspektory skupin DN:

policejní inspektor 2. skupiny DI – 2týdenní kurz, denní forma studia

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Základní kurz pro psovody:

Úspěšné absolvování závěrečné pomaturitní zkoušky ve studijní oboru „Kriminální služba“ se zaměřením studijního oboru „psovodí“ ve Střední policejní škole MV v Pardubicích v letech 1992 – 1994

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Kontrolní pracovníci PČR:

Osvědčení o získání základní kvalifikace „Kontrolní pracovník“ – základy pro práci v kontrole, vydané Nejvyšším kontrolním úřadem

Osvědčení o odborné přípravě pracovníků veřejné správy v oboru interní audit a finanční kontrola „Interní auditor“, osvědčení vydala Ministerstvo financí ČR a Český institut interních auditorů

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Specializační kurz pro příslušníky Útvaru pro odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality:

Specializační kurz Problematika přímých a nepřímých daní pro řídicí funkce ÚONDKV SKPV

Specializační kurz – operativně pátrací činnost pro ÚPOK (dnešní ÚOKFK)

Finanční kriminalita a korupce, pořádán PA ČR v rámci programu celoživotního vzdělávání
Hospodářská a finanční kriminalita, pořádán PA ČR v rámci programu celoživotního vzdělávání

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Krizové řízení P ČR – I pro policisty a zaměstnance policie na pracovištích KŘ:

Základní kurz krizového řízení

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Anglický jazyk - 1. stupeň

Zkouška MV - 1. stupeň

Osvědčení o základní znalosti jazyka anglického, vydané jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky po prokázání znalosti jazyka v rozsahu 420 vyučovacích hodin

Maturitní zkouška z anglického jazyka u studijních oborů středních škol

Zkouška II. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze do 31.12.1998 potvrzená úsekem dalšího profesního vzdělávání SPŠ MV v Praze

Zkouška 1. stupně podle cílových požadavků STANAG 6001 vykonaná na Střední policejní škole MV v Praze

Ostatní rovnocenné jazykové zkoušky podle seznamu vydaného MŠMT

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Anglický jazyk - 2. stupeň

Zkouška MV - 2. stupeň

Státní základní jazyková zkouška

Zkouška III. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze do 31.12.1999 potvrzená úsekem dalšího profesního vzdělávání SPŠ MV v Praze

Zkouška 2. stupně podle cílových požadavků STANAG 6001 vykonaná na Střední policejní škole MV v Praze

Ostatní rovnocenné jazykové zkoušky podle seznamu vydaného MŠMT

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Anglický jazyk - 3. stupeň

Zkouška MV - 3. stupeň

Státní všeobecná jazyková zkouška

Státní speciální jazyková zkouška - pro obor překladatelský a pro obor tlumočnický

Zkouška IV. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze do 31.12.2001 potvrzená úsekem dalšího profesního vzdělávání SPŠ MV v Praze

Zkouška 3. stupně podle cílových požadavků STANAG 6001 vykonaná na Střední policejní škole MV v Praze

Ostatní rovnocenné jazykové zkoušky podle seznamu vydaného MŠMT

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Německý jazyk - 1. stupeň

Zkouška MV - 1. stupeň

Osvědčení o základní znalosti jazyka německého, vydané jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky po prokázání znalosti jazyka v rozsahu 420 vyučovacích hodin

Maturitní zkouška z německého jazyka u studijních oborů středních škol

Zkouška II. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze do 31.12.1998 potvrzená úsekem dalšího profesního vzdělávání SPŠ MV v Praze

Zkouška 1. stupně podle cílových požadavků STANAG 6001 vykonaná na Střední policejní škole MV v Praze

Ostatní rovnocenné jazykové zkoušky podle seznamu vydaného MŠMT

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Německý jazyk - 2. stupeň

Zkouška MV - 2. stupeň

Státní základní jazyková zkouška

Zkouška III. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze do 31.12.1999 potvrzená úsekem dalšího profesního vzdělávání SPŠ MV v Praze

Zkouška 2. stupně podle cílových požadavků STANAG 6001 vykonaná na Střední policejní škole MV v Praze

Ostatní rovnocenné jazykové zkoušky podle seznamu vydaného MŠMT

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Německý jazyk - 3. stupeň

Zkouška MV - 3. stupeň

Státní všeobecná jazyková zkouška

Státní speciální jazyková zkouška - pro obor překladatelský a pro obor tlumočnický

Zkouška IV. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze do 31.12.2000 potvrzená úsekem dalšího profesního vzdělávání SPŠ MV v Praze

Zkouška 3. stupně podle cílových požadavků STANAG 6001 vykonaná na Střední policejní škole MV v Praze

Ostatní rovnocenné jazykové zkoušky podle seznamu vydaného MŠMT

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Ruský jazyk - 1. stupeň

Zkouška SPŠ MV - 1. stupeň

Osvědčení o základní znalosti jazyka ruského, vydané jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky po prokázání znalosti jazyka v rozsahu 420 vyučovacích hodin

Maturitní zkouška z ruského jazyka u studijních oborů středních škol

Zkouška 1. stupně podle cílových požadavků STANAG vykonaná na Střední policejní škole MV v Praze

Zkouška II. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze 31.12.1998

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Ruský jazyk - 2. stupeň

Zkouška SPŠ MV - 2. stupeň

Státní základní jazyková zkouška

Zkouška 2. stupně podle cílových požadavků STANAG 6001 vykonaná na Střední policejní škole MV v Praze

Zkouška III. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze do 31.12.1999

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Ruský jazyk - 3. stupeň

Zkouška SPŠ MV - 3. stupeň

Státní všeobecná jazyková zkouška

Státní speciální jazyková zkouška - pro obor překladatelský a pro obor tlumočnický

Zkouška 3. stupně podle cílových požadavků STANAG 6001 vykonaná na Střední policejní škole MV v Praze

Zkouška IV. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze do 31.12.1999

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Francouzský jazyk- 1. stupeň

Zkouška MV - 1. stupeň

Osvědčení o základní znalosti FJ, vydané jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky po prokázání znalosti jazyka v rozsahu 420 vyučovacích hodin

Maturitní zkouška z francouzského jazyka u studijních oborů středních škol

Zkouška II. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze potvrzená úsekem dalšího profesního vzdělávání SPŠ MV v Praze do 31.12.1998

Zkouška 1. stupně podle cílových požadavků STANAG 6001 vykonaná na Střední policejní škole MV v Praze

Ostatní rovnocenné jazykové zkoušky podle seznamu vydaného MŠMT

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Francouzský jazyk- 2. stupeň

Zkouška MV - 2. stupeň

Státní základní jazyková zkouška

Zkouška III. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze do 31.12.2000 potvrzená úsekem dalšího profesního vzdělávání SPŠ MV v Praze

Zkouška 2. stupně podle cílových požadavků STANAG 6001 vykonaná na Střední policejní škole MV v Praze

Ostatní rovnocenné jazykové zkoušky podle seznamu vydaného MŠMT

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Francouzský jazyk- 3. stupeň

Zkouška SPŠ MV - 3. stupeň

Státní všeobecná jazyková zkouška

Státní speciální jazyková zkouška - pro obor překladatelský a pro obor tlumočnický

Zkouška IV. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze do 31.12.2001 potvrzená úsekem dalšího profesního vzdělávání SPŠ MV v Praze

Ostatní rovnocenné jazykové zkoušky podle seznamu vydaného MŠMT

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Španělský jazyk - 1. stupeň

Osvědčení o základní znalosti jazyka španělského, vydané jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky po prokázání znalosti jazyka v rozsahu 420 vyučovacích hodin

Maturitní zkouška ze španělského jazyka u studijních oborů středních škol

Zkouška II. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Španělský jazyk - 2. stupeň

Státní základní jazyková zkouška

Zkouška III. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Španělský jazyk - 3. stupeň

Státní všeobecná jazyková zkouška

Státní speciální jazyková zkouška - pro obor překladatelský a pro obor tlumočnický

Zkouška IV. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Italský jazyk - 1. stupeň

Osvědčení o základní znalosti jazyka italského, vydané jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky po prokázání znalosti jazyka v rozsahu 420 vyučovacích hodin

Maturitní zkouška z italského jazyka u studijních oborů středních škol

Zkouška II. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Italský jazyk - 2. stupeň

Státní základní jazyková zkouška

Zkouška III. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Italský jazyk - 3. stupeň

Státní všeobecná jazyková zkouška

Státní speciální jazyková zkouška - pro obor překladatelský a pro obor tlumočnický

Zkouška IV. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Polský jazyk - 1. stupeň

Osvědčení o základní znalosti jazyka polského, vydané jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky po prokázání znalosti jazyka v rozsahu 420 vyučovacích hodin

Zkouška I. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Polský jazyk - 2. stupeň

Státní základní jazyková zkouška

Zkouška II. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Polský jazyk - 3. stupeň

Státní všeobecná jazyková zkouška

Státní speciální jazyková zkouška - pro obor překladatelský a pro obor tlumočnický

Zkouška III. stupně vykonaná na Jazykovém institutu v Praze nebo na Střední policejní škole MV v Praze

Ekvivalentní vzdělávací programy uznávané jako Kriminalistický technik

3týdenní školení minima výkonu kriminalistické techniky pro nezkušené příslušníky policie
zařazené do funkce výjezdového technika (1991/1992)

3týdenní základní kurz kriminalistické techniky (1997/1998)

Dotazník

Tento dotazník je anonymní a bude použit ke studijním účelům. případné dotazy je možno konzultovat na tel. čísle +420 777 657 772, Jaromír Horák

U otázek 1., 2. a 3. zakroužkujte nejvíce odpovídající skutečnost, u otázky č. 4 vypište druh kurzu a jeho organizátora – např. kurz řízení motorových vozidel – SPŠ MV ČR Jihlava. Pokud Vám u otázek č. 1. a 2. nevyhovuje ani jedna z možností vepište na poslední místo svoji.

1. Jak přispěla ZOP (nástupní škola, praporčická škola, apod.) k vašemu zařazení do policejní praxe?

1. vůbec nijak
2. téměř nijak
3. dostatečně na orientaci v základních požadavcích důležitých pro praxi
4. dostatečně na orientaci i samostatné plnění zákl. požadavků důl. pro praxi
5. úplně k samostatnému plnění úkolů policejní praxe
- 6.

2. Jak dlouho sloužíte u PČR (SNB, OSOŽ)

1. 2-5 let
2. 5-10 let
3. 10-15 let
4. 15-20 let
5. 20 a více let
- 6.

3. Jaký typ práce v současné době vykonáváte?

1. běžný výkon na ZÚ
2. SKPV
3. administrativní činnost
4. technická činnost
5. nižší management
6. střední management
7. vysoký management
8. jiné činnosti

4. Jaký kurz či způsob výcviku nejvíce přispěl ke zvýšení vaší úrovně znalostí a dovedností důležitých pro policejní praxi?

Tabulka vzdělanosti ZJ Brno – Dukovany od roku 1991 do roku 2006

Rok	Počet policistů se základním vzděláním (%)	Počet policistů se vzděláním ÚS, ÚSO (%)	Počet policistů s bakalářským vzděláním (%)	Počet policistů s mag. vzděláním (%)
1991	0	92	0	8
1992	0	94	0	6
1993	0	97	0	3
1994	0	100	0	0
1995	2	87	0	11
1996	2	89	0	9
1997	1	92	0	7
1998	1	88	3	8
1999	1	91	3	5
2000	1	89	3	7
2001	1	80	11	8
2002	1	81	10	8
2003	1	80	11	8
2004	1	80	12	7
2005	1	81	13	5
2006	2	61	33	4